

Kommunstyrelseförvaltningen

SAMRÅDSREDOGÖRELSE, DEL 1

2009-08-20

Detaljplaneprogram för Rankhus Kungsängen, Upplands-Bro kommun

INNEHÅLL:

1. Bakgrund till planarbetet
2. Hur samrådet bedrivits
3. Sammanfattning och kommentarer av inkomna synpunkter
 - 3.1 Trafik
 - 3.2 Buller
 - 3.3 Ny bebyggelse
 - 3.4 Strandområden och strandskydd
 - 3.5 Grönstruktur, friluftsliv och strövområden
 - 3.6 Kultur, fornlämningar
 - 3.7 Utredningar
 - 3.8 Övrigt
4. Inkomna yttranden, lista
5. Inkomna yttranden med kommentarer
6. Resultatet av samrådet

1. Bakgrund till programarbetet

Programområdet Rankhus är beläget norr om Kungsängens samhälle och E 18 och gränsar mot Gröna dalen och Mälaren. I översiktsplan 2000 är Rankhusområdet avsatt för framtida bebyggelse.

Programmet redovisar förutsättningar för utbyggnad av Rankhusområdet som bedöms kunna inrymma ca 3000 bostäder samt ett arbetsplatsområde närmast E 18. Syftet med programmet är att redovisa förutsättningarna för detaljplaneläggning och exploatering i Rankhusområdet samt avsikter och önskemål för markanvändningen och bebyggelsens omfattning.

2. Hur samrådet bedrivits

Kommunstyrelsen beslutade hösten 2002 att en fördjupning av översiktsplanen skulle arbetas fram för Rankhusområdet. Underhand har uppdraget omformulerats till att programarbete för detaljplaner ska ske.

Enligt beslut i kommunstyrelsen 2005-05-25, § 88, var planprogram för Rankhus ute för samråd under remisstiden 2005-05-31 -2005-09-30. Förslaget till planprogram var under remisstiden utställt på biblioteket i Bro och på kommunkontoret (Tibblehuset) i Kungsängen samt fanns tillgängligt på kommunens hemsida.

Ett samrådsmöte hölls den 8 juni 2005 på Dagcentralen i Kungsängen. Under mötet framfördes bl. a önskemål om att ha ytterligare ett samrådsmöte samt att förlänga remisstiden till sista september 2005. Kommunen tog till sig synpunkterna och förlängde remisstiden samt höll ytterligare ett samrådsmöte den 24 augusti 2005 i Ekhammarskolans matsal i Kungsängen.

Efter samrådet avstannade planarbetet hos kommunen framför allt i väntan på Vägverkets förstudie och senare deras ställningstagande till förstudien, som kom ut våren 2009.

3. Sammanfattning av inkomna synpunkter och kommunens kommentarer

I detta kapitel sammanfattas de många yttranden som kom till kommunen 2005 under samråd gällande planprogram för Rankhus. Synpunkterna är indelade i olika ämnesområden och i anslutning till dessa redovisas plan- och exploateringsavdelningens kommentarer. För enstaka yttranden, se kap. 5.

3.1 Hantering av samrådet

Många av de boende framför i sina yttranden att det varit otillfredsställande hantering av samrådet: kort kallelsetid, kort remisstid, för snäv samrådsrets, fel mötesdag då den sammanföll med kommunfullmäktiges sammanträde så politiker ej kunde närvara, ej tillgängliga handläggare för frågor före mötet, dålig möteslokal med avseende på läge och storlek, dåligt genomfört samrådsmöte i juni (ingen ljudanläggning, oläsbara OH, inga kopior på OH, ingen mötesordförande, inga minnesanteckningar).

Kommentar

Kommunen vill ta lärdom av de många synpunkter som framfördes angående detta i syfte att förbättra inför kommande samrådsmöten i olika planärenden.

Det första samrådsmötet ledde till att samrådstiden förlängdes och att ett nytt samrådsmöte genomfördes. Detta andra samrådsmöte hade en bättre belägen lokal, ordförande och flera representanter (politiker och tjänstemän) från kommunen närvarande för att ta emot synpunkter och besvara frågor. I redovisningen av inkomna synpunkter i kapitel 4 i detta dokument tas ej dessa frågor upp då de ej berör själva programförslaget.

3.2 Trafik

Behovet av utbyggnad av Kungsängens trafikplats

Ett stort antal yttranden behandlar trafikplats Kungsängen. De ifrågasätter behovet av en förändring av trafikplatsen och argumenten för detta är:

- en utbyggd trafikplats kommer att förstöra eller störa boendet för människor som bott länge i området.
- det finns lämpligare ställen för anslutningsvägar ur buller- och miljöhänsesynpunkt.
- privata fastigheter tas i anspråk vilket är klart olämpligt.
- det är orimligt att bygga en ny trafikplats när det redan finns en.
- Jakobsberg och Kalhäll-Stäket har också ett trafikplatssystem som ger 2 uppfarter mot Stockholm och en mot Enköping, de klarar sig med det och det kan vi också.
- när trafikplatsen byggdes var det ej möjligt med västliga ramper så hur kan det vara möjligt idag med högre trafikintensitet.
- motorvägen kommer att bli en lokalgata med utbyggd trafikplats vilket förmodligen Vägverket inte tycker om.
- platsen blir förfylad.
- tekniska problem förmodas.
- för kort avstånd till Brunna trafikplats för utbyggnad av nya ramper

Många yttranden vill ändra planförslaget så att de permanenta fastigheterna söder om E18 kommer utanför förslaget. De vill ej ha en utbyggd trafikplats till priset av vräkt husägare eller högre bullernivå.

Några anser att en utbyggd trafikplats måste rymmas inom nuvarande trafikplatsområde på södra sidan om E18 och med bullerförebyggande åtgärder. På norra sidan borde dock plats finnas för påfartsramp västerut.

Någon anser att med dagens teknik torde en utbyggnad av Kungsängens trafikplats enligt system "RUTER" kunna genomföras.

Vägverket framför att de i tidigare yttrande över kommunens översiktsplan påpekat att en komplettering av Kungsängens trafikplats med ramper i riktning mot och från Enköping kan vara komplicerad men att en förundersökning ska ske för att studera frågan. De har dock i nuläget inte möjlighet att finansiera någon ombyggnad med hänsyn till de medel som myndigheten har tilldelats. I det fortsatta planarbetet bör det förtydligas vilken typ av verksamhet som kommunen tänker sig i området närmast E18 och vilken trafikstring det skulle kunna ge upphov till. Vägverket har inte någon information om att trafikplatsen skulle vara otillräcklig för dagens trafik.

Kommentar:

I gällande översiktsplan 2000 redovisas Kungsängens trafikplats utbyggd till fullständig trafikplats, även om utbyggnaden innebär vissa tekniska svårigheter som får vägas mot andra trafiklösningar i samband med utbyggnad av Rankhusområdet. Även i samrådsversionen till en ny översiktsplan 2010 bedömer man att en fullständig trafikplats vid Kungsängen är viktig för utvecklingen av Kungsängen som helhet och för utbyggnaden av Rankhusområdet, som planeras på sikt kunna rymma upp till 3 000 nya bostäder samt ett verksamhetsområde.

Vägverket ansvarar för planeringen och utbyggnaden av Kungsängens trafikplats vid E18. En förstudie "E18 – Trafikplats Kungsängen" har tagits fram och den var ute på samråd 2006. I förstudien har Vägverket kommit fram till att det i trafikplats Brunna (norra avfarten) i ett framtidsscenario med ett halvt utbyggt Rankhus uppstår kapacitetsproblem i ena avfartsrampen. Det är den Stockholmsriktade trafiken som skapar problem i trafikplatserna med den utformning de har idag.

Utöver framtida kapacitetsproblem i trafikplats Brunna förvärras även den relativt sett osäkra trafiksäkerhetssituation som idag finns. I förstudien redovisas möjliga åtgärder som påverkar transportefterfrågan, val av transportsätt, effektivare utnyttjande av befintligt vägnät samt vägförbättringsåtgärder och nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder.

På lite längre sikt är det nödvändigt med förbättringsåtgärder för att höja kapaciteten i de norra avfartsramperna. Förstudien visar inget behov av större ombyggnadsåtgärder, med avseende på kapacitetsförstärkningsåtgärder av E 18 vid trafikplatserna Brunna och Kungsängen, i samband med utbyggnaden i Rankhusområdet. En fullt utbyggd Kungsängens trafikplats kan däremot vara motiverad med hänsyn till att det totala trafikarbetet minskas då trafik i östra delarna av Kungsängen C enklare kan ta sig ut på E 18 mot Enköping via Brunna.

Vägverket kom 2009-04-01 med sitt ställningstagande anseende förstudie för Kungsängens trafikplats. I sitt ställningstagande skriver Vägverket bl. a att "oavsett utbyggnad av Rankhus pekar det på att en relation mellan trafikplats Kungsängen och trafikplats Brunna kan vara motiverat att utreda vidare.(...) För att kunna klarlägga omfattning av åtgärder för Kungsängen och Brunna trafikplatser och/eller lokalväg mellan dessa trafikplatser, parallellt med E18, måste nästa steg i planeringsprocessen bestå av en vägutredning."

I avvaktan på vägutredning föreslår Vägverket att kommunen i samband med planering av Rankhus reserverar ett område norr om trafikplats Kungsängen för en eventuell utbyggnad av framtida trafiklösning.

I Vägverkets yttrande(dat. 090602) bifogas en karta med en rekommendation till yttre gräns för bebyggelsen närmast trafikplatsen i Rankhus. Inom området mellan denna gräns och E18 bör man avvakta Vägverkets vägutredning, innan man kan gå vidare med detaljplaneläggning för ny bebyggelse. Detta område har i den reviderade plankartan till programmet markerats som ett område för Trafikplats Kungsängen. I förslaget till planprogram som var ute på samråd 2005 innefattade planområdet trafikplats Kungsängen, inklusive tänkta utbyggnadsområden för nya anslutningar och rampdragningar på båda sidor av E18. För att kunna gå vidare med Rankhus-planeringen innan Vägverkets vägutredning är framtaget, har Rankhus planområde minskats så att området söder om E18 utelämnas och området norr om trafikplats Kungsängen redovisas som utredningsområde för en eventuell utbyggnad av Kungsängens trafikplats.

Typ av verksamhet förtydligas för verksamhetsområdet i den fortsatta planeringen.

Alternativ till utbyggd trafikplats

Många yttranden lämnar förslag på ett alternativ till utbyggd trafikplats och förslagen är i de stora dragen samstämmiga: Väg från Kungsängen Östra genom Rankhus i en slinga mot Gröna dalen för att där delas upp i en väg under E18 till Kasko industriområde och vidare till Rönnbärsvägen, samt en väg rakt fram till Brunna-avfarten. Någon resonerar att förr eller senare uppkommer behovet av en anslutning västerut och att det nu är dags att reservera mark och resurser för detta.

Argumenten för förslaget är:

- Granhammarsvägen har karaktär av huvudled, vägens kapacitet tas till vara
- Busslinje kan dras Hjortronvägen-industriområdena-Rankhus-pendeltågstationen
- Viadukten är så bred att den rymmer bilväg, gångväg och andra aktiviteter, intrånget i Gröna dalen är marginellt
- Flytten av idrottsplatsen till Gröna dalen underlättas, den får bra tillgänglighet,
- Små konsekvenser för de kringboende, långt från privat bebyggelse och i idag outnyttjad terräng
- Industriområdena på var sida av E18 binds samman, ingen tung trafik på Skyttens väg
- För att binda ihop olika delar av Kungsängen så är det naturliga att ansluta Rankhus till södra delen av Brunna och till trafikplats Brunna. Den önskade sammanbindningen av Kungsängens olika delar uppnås ej via Konstvägen
- Planerad genomfartsgata från Kungsängens trafikplats till Konstvägen kan ifrågasättas som varande de enda två infarterna för 3000 bilar i en framtid. Det måste vara enklare att komma till köpcentra, idrottsanläggningar och kulturella avdelningar typ bibliotek och skolor. Därför är det av största vikt att in- och utfart genom Kaskoområdet får högsta prioritet, det löser transportfrågan under utbyggnadsskedet och avlastar samhället i övrigt från tung trafik.

Varianter på förslaget ovan är, att anslutningen i Gröna dalen sker till en utbyggd Bydegårdsväg varigenom bättre förbindelse Kungsängen - Brunna skapas, att en angoringsväg via östra sidan av Gröna dalen till bebyggelse i Rankhusskogens mellersta del samordnas med ny trafiklösning för Kasko industriområde, att en väg norrut längs Gröna dalen får anknytning till skolor och stormarknad.

Andra förslag till lösningar är att öppna vägar från Konst-, Artist- och Musikvägen mot Rankhus och Trafikplats 151 och de flesta kommer att åka den vägen mot Stockholm då det blir kortare färdväg vilket sparar pengar eller, att aktualisera tidigare föreslagen avfart vid Dalkarlsbacken.

Kommentar:

Kommunen har tagit fram Grönplan (behandlad av Kommunfullmäktige 08-12-18 § 137) där man tagit fram mål, riktlinjer och åtgärdsförslag för att utveckla den tätortsnära grönstrukturen. Den pekar ut Gröna dalen som ett grönområde som ska utvecklas som ett grönt samlande dalstråk, som förbinder olika delar av Kungsängen. Nya bilvägar, som skulle ta an stora delar av Gröna dalen bör därmed undvikas. Även den kuperade, bergiga terrängen samt kända fornlämningar försvårar väganlutningen till den befintliga viadukten under E18 vid Kasko.

Kommunen ser fördelar med att lokaltrafik mellan trafikplatserna Kungsängen och Brunna utvecklas. Hänsyn måste också tas till Vägverkets planering, speciellt vad gäller

om- och tillbyggnad av trafikplatserna Brunna och Kungsängen. Vid fortsatt planering ska olika alternativ utredas.

Väganslutning mot Brunna/Granhammarsvägen

Ett stort antal yttranden protesterar mot att Konstvägen anges som länk mellan Rankhusområdet och Brunna och blir en genomfartsled. Argumenten är;

- Boendemiljön vid Konstvägen försämras vad avser buller, vibrationer, trafiksäkerheten, utsläpp av avgaser, i ett i dagsläget lugnt och naturskönt läge. Riskerna ökar framförallt för barnen.
- Redan idag utgör trafiken på Konstvägen ett problem med buller, avgaser och säkerhetsrisker. Vi boende har försökt förbättra trafikmiljön med olika former av farthinder och även uppmärksammat kommunen på trafikproblemen utan resultat.
- Konstvägen är ej byggd som genomfartsgata; den har ej tillräcklig kapacitet för en trafikökning och husen ligger 5-15 meter från vägen. Området är tätbefolkat med många barn utmed Konstvägen och angränsande gator. Genomfartsvägar ska dras utanför bostadsområden.
- Programmet underskattar trafikvolymen på Konstvägen. Det är inte orimligt att anta att hälften av Rankhus 3000 hushåll besöker COOP Forum minst 1 ggr/vecka och då kör via Konstvägen med följd att trafiken ökar med 1500 bilar/vecka varav huvuddelen kl 17 - 20. Därtill kommer resor till skolor, förskolor och företag i Brunna. Stor risk finns även att Brunnabor tar Konstvägen för att via Rankhus nå Kungsängens centrum.
- Försämring av marknadsvärdet för fastigheter i anslutning till Konstvägen.
- Det finns risk för tung trafik på Konstvägen under byggtiden innan de sammanbindande gatorna byggts ut.
- Att sammanlänkningen med Brunna och Granhammarsvägen behövs av säkerhetsskäl ifrågasätts.
- Förslaget överensstämmer ej med Översiktsplanen.
- Miljökonsekvensutredning för Konstvägen saknas. Frågor som behöver få svar är hur trafiksituationen blir, hur stor del byggtrafik det blir, hur boendemiljön förändras, sätts bullerplank upp, med mera.
- Har Granhammarsvägen tillräcklig kapacitet för en utökning av trafiken? Vägen har redan idag periodvis påtaglig trafik särskilt då föräldrar lämnar/hämtar barn vid förskolor och skolor. Även cirkulationsplatsen vid Energivägen är redan idag en trafikfara. Underlag och beräkningar efterfrågas
- För få delgivna utmed Konstvägen. Även andra än boende längs Konstvägen berörs, alla boende i Brunna påverkas av förändrad miljö och av förändrat fastighetsvärde.

Resonemanget i programmet bygger på att man bygger ut Kungsängens trafikplats. Men då medel för en utbyggnad av trafikplats Kungsängen inte finns och det redan finns en trafikplats ca 800 m därifrån så förefaller en utbyggnad av Kungsängens trafikplats inte sannolik. Denna motsättning behöver redas ut innan man över huvud taget går vidare med projektet.

Programmet föreslår lättvindigt att sammanlänkningen Rankhus-Brunna ska ske via Konstvägen och därmed är Konstvägen matargata för trafiken via Granhammarsvägen ned till Brunna trafikplats som blir den trafikplats som i huvudsak används om inte Kungsängens trafikplats byggts ut.

Istället föreslås att trafiken leds runt norra Brunna på ny väg dikt intill gränsen mot Livgardet och direkt ut på Granhammarsvägen. Marken ägs här av kommunen/HSB, området är redan bullerskadat, ett brett skyddsområde mot bostäderna fås. Denna väg byggs innan utbyggnaden av Rankhus inleds. Konstvägens förlängning mot Rankhus kan fortfarande fungera för busstrafik och gående/cyklande men biltrafikspärr anordnas. Ett yttrande framför att alternativförslaget för Konstvägen är dåligt genomtänkt ur flera synpunkter: Bussgatan skulle då gå längst ut i området och alla boende i området skulle få långt till busshållplatsen, strövområde förstörs, Konstvägen är idag bussgata och det finns varken ekonomiska eller miljömässiga skäl att inte fortsätta på denna redan skapade bussgata ner mot Rankhus. Biltrafik är ej nödvändig, endast bussgata samt gång- och cykelväg räcker.

Något yttrande föreslår att det ursprungliga förslaget med Musikvägen används. Musikvägen kantas inte på samma sätt som Konstvägen av bostäder och trädgårdar.

Kommentar:

Vägverkets förstudie från 2006 visar att Konstvägen kan, med avseende på framkomlighet, ta emot de trafikmängder som beräknas alstras från ett fullt utbyggt Rankhus med riktning mot Enköping (ca 1 000 - 1 500 fordon/dygn). Detta innebär dock en viss vägförlängning för den här trafiken jämfört med om Kungsängens trafikplats byggs om med nordriktade ramper samt en viss påverkan på trafikmiljön längs Konstvägen. Den förväntade trafikökningen kommer sannolikt inte att medföra någon märkbar ökning av bullernivåerna längs Konstvägen.

Valet av Konstvägen som sammanlänkande väg mellan Rankhus och Brunna har skett framförallt av hänsyn till Gröna dalens funktion som sammanbindande grönstråk, vilket t.ex. kommunens Grönplan framhäver.

Översiktsplanens anvisning att Musikvägen ska förlängas till Rankhusområdet innebär att en väg korsar dalgången där den är förhållandevis bred och delar upp den i två tydliga delar. Om inte vägen byggs på en bro över dalgången kommer den att behöva ta sig ner för en brant sluttning, passera dalgången och sedan klättra upp för en sluttning. För de som rör sig längs med dalgången, går-cyklar-åker skidor, behöver passage ordnas över vägen. Konstvägen ligger längre österut och passagen av dalgången behöver inte bli lika påtaglig.

När Rankhus byggs ut kommer fler att röra sig i området och Gröna dalen kommer att vara en lunga mitt i bebyggelsen samt även fungera som ett trafiksäkert stråk för oskyddade trafikanter ned mot de centrala delarna av Kungsängen. Gröna dalen kommer på så sätt att vara en sammanlänkande faktor för olika bebyggelseområden i Kungsängen och Brunna. Konstvägen bidrar till sammanlänkningen mellan olika bebyggelseområden för dem som färdas med bil och buss.

Typ av verksamhet förtydligas för verksamhetsområdet i det fortsatta planeringen.

Eftersom området byggs ut under lång tid kommer byggtrafik att finnas under lång tid. Jämfört med personbilstrafiken kommer byggtrafiken att utgöra en mindre del. Byggtrafiken kommer även att variera över åren då utbyggnaden sker i etapper; vissa år mer och vissa år mindre.

Inom området avses balansering av massorna att ske; de massor som tas ut används inom området, vilket bidrar till att transporter till och från området hålls nere.

I kommande exploateringsavtal kan byggtrafiken styras till att endast vissa vägar får användas.

Övrigt

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att såväl infrastruktur som bebyggelse i området utformas så att kollektivtrafiken i området blir attraktiv och konkurrenskraftig.

Kontakter med SL på ett tidigt stadium i planeringen är därför önskvärda.

Vägverket ser positivt på att kommunen redan på det här stadiet planerar för gång- och cykeltrafik till och från området. Det är även positivt att kommunen tänker sig kollektivtrafikförsörjning av området. I det fortsatta arbetet bör utredas hur områdets utformning och täthet påverkar möjligheten till kollektivtrafikförsörjning. Det bör beaktas att E18 även framöver kommer att utgöra en betydande barriär mellan Rankhus och Kungsängens centrum och risk finns för att boende i området blir beroende av transporter med bil för stor del av sina resor.

SL framför att den föreslagna bebyggelsen ger förutsättning till större andel kollektivtrafik. Utformningen av bebyggelsen, målpunkter i området, tillgänglighet, framkomliga uppsamlingsgator som ligger centralt i området, gång- och cykelvägar samt etappindelning av utbyggnaden avgör hur attraktiv kollektivtrafiken blir. SL föreslår att kommunen och SL tillsammans ser över hur SL-trafiken i området bör utformas när Rankhusområdet är färdigbyggt. Utifrån en sådan målbild går det sedan att göra etappindelningar av trafiken som överensstämmer med kommande bebyggelseetapper. Gång- och cykelvägarna i området ska utformas med tanke på säkerhet, trygghet, tillgänglighet och genhet till SL-trafiken. Särskild hänsyn tas till hur barn i området går och cyklar.

Kommentar:

Avsikten är att utforma området så att kollektivtrafik med i första hand buss kan trafikera området. Detta kräver bland annat att exploateringen inte blir för liten utan att tillräckligt underlag för en busslinje skapas. Kommunen avser att diskutera bl. a lämplig etappindelning med SL vid fortsatt planering.

Flera anser, att ny detaljplan för trafikplats Kungsängen eller för annan trafiklösning skall vara fastställd innan bebyggelse igångsättes samt, att om ny trafikplats Kungsängen ska genomföras ska ersättning till samtliga berörda fastighetsägare föreligga innan detaljplaneprogrammet antas.

Kommentar:

Vägverkets utredning visar att det är först vid ett till hälften utbyggt Rankhus som kapacitetsproblem vid Kungsängens trafikplats kan uppstå. I planprogrammet har ett område norr om E18 reserverats för en utbyggnad av trafikplatsen. Området söder om E18 har undantagits.

Några anser att planprogrammet är mycket flytande; om trafikförsörjningens kärna är oklar (av- och påfart via trafikplats Kungsängen), är också planprogrammet oklart vilket medför att det svårligen kan fattas några avgörande beslut angående centrala frågeställningar som till exempel förändringar av strandskyddet, eftersom man då inte kan bedöma exploateringens omfattning och planprogrammets substans.

Kommentar:

Ett planprogram syftar till att ange utgångspunkter och mål inför fortsatt planering. Även om det fortfarande är många frågor kvar att lösa, anser kommunen att tillräckligt mycket är fastlagt för att kunna gå vidare med fortsatta utredningar och planering. Se även föregående kommentar.

3.2 Buller

Trafikbuller

Bygg- och miljönämnden anser att buller- och ljusstörning för boende kring trafikplatsen bör utredas och åtgärdas inför utbyggnad av trafikplats Kungsängen. Ändringen av trafikplatsen bedöms vara en förutsättning för att området ska kunna byggas ut. Vidare bedömer nämnden att genomfart via Brunnaområdet orsakar bullerstörningar för omkringboende och kan inte accepteras utan bullerdämpande åtgärder längs berörda vägar.

Bygg- och miljönämnden framhåller att för att skapa en god boendemiljö måste utbyggnad av området anpassas så att gällande nationella riktvärden för buller klaras med marginal och att avsteg från riktvärdena inte kan vara aktuellt. Utredningar av buller ska utgå från de riktvärden för trafikbuller som riksdagen antog 1997 och som inte bör överskridas vid nybyggnation av bostäder. Vid beräkning av trafikbuller bör prognoser för framtida (ca 20 år) förändring av trafiken användas. Länsstyrelsen anser att i det fortsatta planarbetet behöver bullersituationen redovisas och åtgärder för att klara gällande riktvärden behandlas. Länsstyrelsen anser att riktvärdena för buller ska klaras utan avstegsfall.

Av programmet framgår att kommunen anser det önskvärt med bullerskydd utmed E18, på bron över Ryssgraven samt över Gröna dalen. Vägverket framhåller att då kommunen har planmonopol innebär det också att kommunen ansvarar för att man vid nybyggnation intill befintliga vägar uppfyller de riktvärden som finns för vägtrafikbuller. Vägverket åtgärdar, i den mån medel finns för detta, bullerproblem som uppstår för befintlig bebyggelse, men har inte möjlighet att genomföra åtgärder för nytillkommen bebyggelse i redan bullerstörda lägen.

Flera yttranden tar upp bullerstörningarna från E18 och önskar att bullerdämpande åtgärder genomförs. Förslag om bullerridåer i form av vegetation samt även bullerplank längs båda sidor av E18 förs fram. Detta innebär bland annat nedgrävning av kraftledning samt tillskott av jord för skogen att växa i. Några yttranden anser att det behövs en rejäl ridå av vegetation bestående av höga och låga träd ett 100-tal meter längs E18s norra sida, kanske ett utökat fritidsområde fram till radiomasten eller reservmark för framtida behov om 30 år.

Boende sydväst om E18 anser att programmet negligerar problem som uppstår för dem. Den redan idag för höga bullernivån och föroreningarna på sydvästra sidan av E18 kommer att öka. Det föreslagna verksamhetsområdet och området sydväst om E18 ligger på samma ursprungliga bergsplatå. Bergsplatån delas av motorvägen belägen i ett djupt sprängt schakt. Det djupa bergsschaktet fungerar som en resonanslåda för det störande motorvägsbullret och ackumulerar förmodligen även en hel del avgaser. Kraftledningsgatan placerad längs med motorvägens södra sida där vegetation ej får växa upp lämnar fritt spelrum för buller och avgaser att nå fram till bostadsbebyggelsen söder om motorvägen. Det tänkta verksamhetsområdet kommer att exponeras på ett mycket menligt sätt i boendemiljön eftersom ingen skylande växtlighet tillåts. När det

blåser från nordväst och sydväst ökar motorvägsbullret till ett öronbedövande dån. Hugger man ner den ljudabsorberande barriären av träd och växtlighet som finns för att ge plats åt ett verksamhetsområde med huskroppar upp till 4 våningar och däröver blir det fritt spelrum även för rakt nordliga vindar att föra in motorvägsbullret bland bebyggelsen på södra sidan. Höga byggnadskroppar kan även reflektera motorvägsbullret rakt över vägen och vi får en konstant bullermatta. Även verksamhetsområdet kommer att alstra en hel del störande ljud. Outnyttjad industrimark finns i Brunna industriområde där många industrilokaler långa tider stått tomma. Det finns inget allmänintresse att detta område tas i anspråk för industrimark. De föreslår att ett område närmast E18 lämnas fritt från bebyggelse, ett område som är 400-500 meter brett och som kan fungera som värn för deras störda boendemiljö. Området kommer dessutom att kunna fungera väl som ett rekreationsområde för Ekhammarsborna då alla våra nära rekreationsområden är bebyggda, t ex Svartviken.

Kommentar:

I det fortsatta arbetet med detaljplaner kommer buller att studeras noga för etapperna närmast E18, för kvarteren inne i området vid huvudgatorna och för Konstvägen. När bullerstudier görs kommer även förutsättningarna för att klara gällande nationella riktvärden för buller att framgå och i vilken omfattning bulleravskärmande åtgärder behövs.

Det kommer inte att bli aktuellt med detaljplanläggning av området närmast E18 förrän Vägverket tagit fram en vägutredning som belyser behovet av utbyggnad av trafikplats samt vilken lösning i så fall förordas. När en utbyggnad kan bli aktuell är i dagsläget oklar. Fram till dess fortgår befintlig markanvändning (bostadsbebyggelse och närrekreation) inom det område som markerats som utredningsområde för trafikplats Kungsängen i planprogrammet.

När detaljplanläggning av verksamhetsområdet närmast E18 (utanför området som avsatts för eventuell utbyggnad av trafikplats) blir aktuell kommer krav på bebyggelsens utformning att ställas med avseende på dess exponerade läge. Innehållet i verksamhetsområdet är ännu ej fastlagd, men tung industri bedöms ej vara aktuell med avseende på närheten till befintlig och tillkommande bostadsbebyggelse.

Skjutbuller

Länsstyrelsen framför att ny bostadsbebyggelse ej bör tillkomma inom områden där riktvärdet 90 dBC överskrids för buller från Kungsängens skjut- och övningsfält. Inom övriga delen av förordnandeområdet får en lämplig avgränsning av bebyggelseområdet göras i den fortsatta planläggningen. Bebyggelsens avgränsning bör utgå från bullerutredningar i det gällande miljötillståndet för verksamheten vid skjutfältet och eventuella senare utredningar och tas fram i samråd med Forsvarsmakten.

Bygg- och miljönämnden anser att verksamheten inom övnings- och skjutfältet inte utnyttjar fullt ut det tillstånd som finns för verksamheten. Den bullerutbredning som tillstånd och förordnanden visar får därmed utgöra gräns för bebyggelse.

Livgardet reserverar sig definitivt emot all bebyggelse innanför gränsen till Riksintresseområde för Forsvarsmakten enligt 12.4 PBL. Livgardet har i tidigare yttranden till kommunen anmält att en 800 m bred zon närmast Livgardets övningsområde måste undantas från bebyggelse. Livgardet anser att en inskränkning i planområdet med hänsyn till militära intressen nu är aktuell på grund av att Länsstyrelsen år 2003 förordnat riksintresse samt det faktum att 90 dBC buller från

grovkalibrig eld delvis belastar området och denna bör därmed undantas från all ny bebyggelse.

Kommentar:

Detaljplaneläggning avses påbörjas i den södra delen av Rankhusområdet. De delar som berörs av skjutbullen (de norra delarna) kommer troligtvis ej bli aktuella för detaljplaneläggning inom de närmaste tio åren. En mer detaljerad avgränsning av bebyggelsen i den norra delen görs i ett senare skede och lämpligheten prövas genom detaljplaneläggning. Då gällande bullernivåer och andra planeringsförutsättningar kommer att beaktas samt att alla berörda kommer att få tillfälle att yttra sig.

3.3 Ny bebyggelse

Utbyggnadstid

Flera anser att utbyggnadstiden 30 år är för lång tid och bör begränsas till 15 år eller mindre. De menar att byggande ska planeras för en rimlig tid, att en lång utbyggnadstid innebär olägenheter med byggtrafik under lång tid för de boende samt att lagstadgad genomförandetid är max 15 år. Därtill framförs att byggstart ska ske först efter det att byggnationen i Tibbleskogen är slutförd.

Kommentar:

Den utbyggnadstid som anges i programmet har framräknats med utgångspunkter i HSB:s erfarenhet av hur många bostäder som man kan få avsättning för under en femårsperiod i Kungsängen. Detta har gett tiden 30 år. Om situationen förändras till exempel genom att bostadsbristen i Storstockholmsområdet blir stor eller om de ekonomiska förutsättningarna för lånemöjligheter förändras så kan bilden bli en helt annan. Utbyggnadstakten måste anpassas till utbyggnad av kommunal service och infrastruktur.

Etappindelning

Livgardet förordar att kommunen följer ÖP 2000 för Rankhusområdet vad gäller väganslutningar, kollektivtrafikförsörjning och placering av tätare bebyggelse. De förordar att området bebyggs söderifrån då behov finns av ytterligare utredningar och inga invändningar finns emot den ”första detaljplanen” eller emot programmets huvuddel beläget utanför Försvarmaktens Riksintresse.

Några yttranden anser att området ska börja byggas från norr; där finns ”infrastruktur” att bygga vidare på såsom ”coop-lada”/stormarknad och ”trafikplats” som kan nyttjas av de första nybyggarna, av- och påfart från E18 längre västerut motiverar även en utbyggnad från norr.

Kommentar:

Utbyggnaden planeras att starta i de södra delarna med undantag av området allra närmast Kungsängens trafikplats som reserverats för en eventuell framtida utbyggnad av densamma. Närheten till Kungsängens centrala delar och kollektivtrafik samt att Kungsängens trafikplats skall vara huvudinfart till området motiverar detta.

Bebyggelsestruktur

I olika yttranden framförs förslag på vilka områden som är lämpliga att bebygga; bebyggelsen skall begränsas till det idag avbrända området och dess omedelbara närhet

då de gröna partierna är viktiga rekreatiomsområden, ny bebyggelse ska koncentreras kring nuvarande bebyggelse och ej inkräkta på strandskyddet för mycket, utbyggnaden bör ske väster om vattendelaren mot Gröna dalen så att man får ett brett strövområde med ett ordentligt strandskydd.

Flera yttranden anser att 3000 bostäder är för mycket. De hänvisar till ÖP 2000 som angav 1400 bostäder, de anser att ökningen sker på bekostnad av inskränkningar i strandskyddet och tillgången på rekreatiomsområden, att det blir för trångt. De föreslår en minskning till 1400-1500 bostäder så att antalet människor blir bättre dimensionerat i förhållande till den yta som finns.

Kommentar:

Områdets utbyggnad kommer att ske i takt med efterfrågan. Antalet bostäder inom området har översiktligt räknats fram och då utifrån en blandad bebyggelse med både flerbostadshus och småhus. Hur fördelningen mellan dessa slutligen blir avgörs till stor del av hur efterfrågan på olika hustyper ser ut när området ska detaljplaneläggas och bebyggas.

Bebyggelsens omfattning har anpassats till att utgöra underlag för kollektivtrafikförsörjning och närservice. Markanvändningskartan har reviderats så att tilltänkta ytor och stråk för närrekreation framgår tydligare.

Den långa utbyggnadstiden innebär att området ej kommer att bli ensartat utan bebyggelsen kommer att variera då den utformas enligt de ideal som råder vid varje tidpunkt.

Gällande översiktsplan 2000 bedömer att Rankhus kan bebyggas med ca 3000 bostäder i varierande typ och täthet i 1-4 våningar samt ett verksamhetsområde närmast E18.

Bebyggelse

Några yttranden diskuterar höghusen; Kungsängen ska tydligen också bli ett höghussamhälle på gott och ont. Vi föreslår att lägenhetsfastigheter ska vara högst 6000 kvm, så att de också betalar för 100 % av sin tomtytas regnvatten. Att anse att den ena höghusbebyggelsen skall motivera/legitimera den andra är ett barockt resonemang.

Länsstyrelsen och Vägverket är tveksamma till höghusen i det bullerutsatta läget.

Kommentar:

I programarbetet har avvägningar gjorts med stöd av kommunala riktlinjer och planeringserfarenhet av bebyggelsområden mellan bland annat bebyggd mark och grönstruktur. Avsikten är att tillskapa en attraktiv stadsdel i Kungsängen och de tillgångar som finns att förvalta i området är främst möjlighet till utblickar över Mälaren och över Gröna dalen samt närheten till naturen. Stor vikt har därvid lagts vid att få till stånd strandkontakt och allmänt tillgängliga grönområden.

Utgångspunkten är att få en varierad bebyggelse med både små- och flerbostadshus i olika storlekar och utförande för att bidra till en levande stadsdel.

Polisen framför att kommande bebyggelse i området bör planeras enligt ”Bo tryggt 01”. Någon efterfrågar fördelningen av lägenheter och villor och hur många p-platser som behövs. Av erfarenhet är en p-plats per bostad inte tillräckligt.

Kommentar:

Beaktas i kommande detaljplanearbete.

Verksamhetsområde och områden närmast E18

Flera protesterar mot arbetsplatsområdet i södra delen mot motorvägen och vill att det utgår ur planprogrammet och även ur översiktsplanen. De anser att det finns annan mark för detta, att befintliga verksamhetsområden i Brunna och Kasma kan utnyttjas och de ifrågasätter om det finns efterfrågan på industrimark. De anser även att argumentet för verksamheter, att området är bullerstört, ej håller då bullret idag ej uppfattas som störande och att bullerskydd kan anordnas på norra sidan i likhet med det som gjorts för Svartviken.

Några föreslår att verksamhetsområdet istället planläggs som bostadsområde. De menar att området ej är bullerstört eller att bostäder är möjligt om kommunen åtar sig att bekosta bullerskydd i likhet med de bullerskydd som sätts upp på motorvägsbron åt Svartvikshållet.

De som bor inom området motsätter sig tvångsinlösen och tar stöd av expropriationslagen. En boende redovisar de negativa effekter en flytt från fastigheten innebär för familjen, framförallt för barnen men också för faderns företag.

Flera anser att befintligt bostadsområde norr om motorvägen ska bevaras och planläggas för permanent villabebyggelse och att det kanske kan utökas något. Flera anser att området närmast E18 ska undantas från bebyggelse då det är det närmaste grönområdet för boende i centrala Kungsängen och därmed extra värdefullt. Områdets bredd föreslås av någon till 700 meter. Vegetationen kommer också att utgöra bullerskärm.

Kommentar:

Det råder i dagsläget brist på planlagd, kommunalägd mark för verksamheter. Kommunstyrelseförvaltningen har i uppdrag att ta fram mer mark som kan planläggas för verksamheter. Programområdet har minskats så att fastigheterna söder om E18 utgår. Norr om E18 utövar kommunen en aktiv förvärvspolitik för att om möjligt undvika tvångsinlösen av fastigheter vid en eventuell kommande utbyggnad av Kungsängens trafikplats.

Alternativ, förslag

Ett yttrande för fram kolonistugeområden. Områdena med "Fallet", "Italienska villan" och eventuellt även "Stigstorp" kan kanske upplåtas som kolonistugeområde under förutsättning att nuvarande fastighetsägare önskar sälja under de närmaste 5-10 åren. Eller att åkerbitarna intill upplåts för kolonistugelotter. Ett kolonistugeområde är ju öppet för allmänheten så det blir ingen privatisering av strandområdet.

Kommentar:

Kolonistugeområden har ej diskuterats för dessa områden då områdena avsatts för att vara allmänt tillgängliga. Rankhusområdet är starkt kuperad varför det bedömts som viktigt att tydligt ange de få relativt plana områden som finns för allmän användning.

Kungsängen bör istället expandera mot Bro- och Bålstaområdet då Kungsängens utveckling är en del av Mälarenregionens utveckling med sammanlänkning av områden runt Mälaren, parkeringsmöjligheterna vid Kungsängens station är redan idag starkt begränsade medan en utbyggnad mot Bro- och Bålstaområdet möjliggör utbyggnad av p-platser vid Bro.

Kommentar:

Enligt gällande Översiktsplan 2000 är målsättningen att Upplands-Bro kommun skall vara en tillväxtkommun i Stockholmsregionen. Nya bostäder bör i första hand tillkomma i anslutning till befintliga områden och lägen med god kollektivtrafik, främst i och i anslutning till tätorterna Bro och Kungsängen, två skilda tätorter som utvecklas utifrån deras olika karaktärer och förutsättningar. Centrala lägen och närheten till Mälaren bör utnyttjas för att skapa kvaliteter i boendet. Planläggning för att förtäta och utöka Kungsängen västerut vid Sylta och Ålsta-Aspvik pågår. Mellan Kungsängen och Bro finns en regional grönkil, Görvälnkilen, som enligt översiktsplanen ska bevaras.

3.4 Strandområden och strandskydd

Flera yttranden anser att strandskyddet ska respekteras. Bland annat framförs att området är en essentiell del av kungsängs- och brunnabornas närströvområde och bör hållas intakt, att området behöver vårdas som naturpark med trädgallring, busk- och slyröjning och kontinuerlig städning. Idag är ”skogen” bitvis mycket risig och svårtillgänglig. Fästingplågan försvårar utnyttjandet men kan förbättras genom åtgärder för att hålla nere högt gräs utmed stigar. Det blir nog samhällsekonomisk lönsamt om sjukvårdskostnader mm tas med i beräkningen. Om man redan idag börjar sköta strandskyddsområdet som naturpark och med tanke på fästingarna skulle säkert ”Goodwillen” öka för hela det framtida byggprojektet.

Länsstyrelsen framför att kommunens motiv och särskilda skäl för att upphäva strandskyddet måste redovisas i den fortsatta planeringen. Det är särskilt viktigt att i tätortsnära områden säkerställa ströv- och passagemöjligheter för allmänheten vilket enligt länsstyrelsens bedömning innebär att bevara en större del av strandskyddsområdet än som illustrerats i programmet. Det gäller särskilt partier med utsikt/utblickar ovan branterna, vistelsevärden för allmänheten och friluftslivet och miljöer som har intresse för växt- och djurlivet. Även fortsatt samband mellan stranden och grönområden som avses bevaras innanför strandskyddszonen är viktiga. Att anlägga vandringsstråk och spänger längs med vattnet kan öka tillgängligheten, men innebär i sig ingrepp som måste prövas med hänsyn till att konsekvenserna kan motverka syftet med strandskydd. I markanvändningskartan behöver linjen som markerar gällande strandskydd korrigeras. Bygg- och miljönämnden framför att byggnation inom detta strandskyddsområde riskerar att påverka växt- och djurliv samt den allmänrättsliga tillgängligheten. Intrång i strandskyddet kräver därför enligt miljöbalken särskilda skäl och påverkan måste noggrant utredas.

Naturskyddsföreningen motsätter sig att strandskyddet upphävs. Förslaget strider helt mot strandskyddets syften. Att tillgängligheten till stränderna underlättas genom anläggande av stigar är inte en åtgärd som kan kompensera för att strandskyddet upphävs för bebyggelse. Åtgärden betraktas med stöd av lagstiftningen inte heller som ett särskilt skäl för upphävande. Strandskyddade stränder är en resurs/naturtillgång som kommunen bör värna om för att skapa ett attraktivt boende för alla.

Friluftsförbundet motsätter sig att strandskyddet upphävs och framför bland annat att strandskyddet är en nationell tillgång som måste respekteras och vårdas för framtida generationer, i all synnerhet i en storstadsregion som denna. För friluftslivet är det långt viktigare att strandområden förblir skyddade än att leder anordnas längs stränderna. Att en strand bitvis är kuperad eller brant är inte något hinder för friluftsliv. En variationsrik

terräng har ett särskilt värde. Det är inte nödvändigt att nå strandlinjen överallt. Strandskyddsområdet skall inte exploateras för bebyggelse utan bevaras för naturvård och friluftsliv.

Privata fastighetsägare utmed stranden anser att vandringsledens placering på privat tomtmark är helt oacceptabelt. Skäl som framförs är, att privat tomtmark måste tvångsinlösas, att hemfridszonen blir kraftigt reducerad, att den inkräktar på trädgårds-, brygg- och andra anläggningar i ett gammalt kulturlandskap, att kanotklubben har sin brygga nedanför Sjövillan, att terrängen är mycket kraftigt sluttande, att det blir vidlyftiga konstruktioner, att den blir kostsam att anlägga och underhålla för skattebetalarna, att den blir dyr i förhållande till det mervärde som fås, att ängs- och lundmark som av markägaren vårdas med största respekt för natur- och kulturvärden tas i anspråk samt att det sedan över 100 år finns en bra fungerande promenadväg från Lilltorpet till Stigstorp där man går i skön och omväxlande skogsnatur. Man kan här lätt från flera ställen nå strand och orörda klippor.

Några tror även att om en exploatering av Rankhus uteblev skulle många ansvarskännande natur- och friluftintresserade ställa upp och på frivillig basis hålla t ex området kring Rankhus och Stigstorp i ett gott öppet skick om området arrenderades av kommunen.

Kommentar:

Efter samrådet (2005) har fördjupning av strandskyddsfrågan gjorts och resultatet av denna utredning har infogats i planprogrammet och särskilda skäl för upphävandet av strandskyddet har presenterats. Kungsängens framtida utveckling, allmänhetens tillgänglighet samt naturvärden har vägts in. Vid fortsatt detaljplanläggning kommer strandskyddsfrågan att behandlas mer detaljerat och behövliga utredningar tas fram. Genom att låta bebyggelsen närma sig Ryssviken ökar Rankhusområdets och - i förlängningen - Kungsängens attraktivitet genom att närheten till sjön betonas. Den nya stadsdelen ska medföra något positivt för hela Kungsängen. Framför allt de "gröna stråken" inom Rankhusområdet innebär att stadsdelen kan knytas samman med de centrala delarna av Kungsängen och med bebyggelsen i Brunna. Samtidigt fås en bättre tillgänglighet för flera till strandområden och natur längs med Mälaren. Naturmarken längs Mälarens strand föreslås bevaras som ett grönstråk som ska vara tillgängligt för allmänheten och omfattas av strandskydd. Avsikten är dels att det skall bli möjligt att längs ett vandringsstråk gå utmed stranden från den befintliga bebyggelsen i Kungsängen till grönområdena, dels att bevara den biologiska mångfalden.

I planförslaget redovisas tre större gröna stråk som leder från Gröna dalen genom området till stranden samt ett söderifrån längs Ryssgraven. Bebyggelseområdena är inte kompakta utan genomkorsas av en mängd mindre grönstråk och parkvägar som gör det möjligt för allmänheten att via dessa ta sig ner mot stranden längs hela dess sträckning. Det är viktigt för projektet att alla, inte enbart de som bor närmast strandområdet, på ett enkelt sätt skall kunna nå de sammanhängande grönområdena utmed Mälaren. All ny bebyggelse som planeras närmast strandzonen ska ta hänsyn till allmänhetens tillgång till stranden och vandringsstråk. För att förtydliga denna inriktning för de strandnära bebyggelseområden har dessa området givits en beteckning på programkartan "bebyggelseområde med hänsyn till tillgänglighet för allmänheten" Programmet har ändrats så att befintlig bebyggelse ges en markering som anger att nuvarande användning ska fortsätta samt, att strandpromenaden flyttas "ovanför"

*denna bebyggelse. Strandpromenaden synes ändå kunna få god sjökontakt då den på vissa sträckor kan passera nere vid strandkanten.
I markanvändningskartan har linjen för gällande strandskydd rättats till.*

3.5 Grönstruktur, friluftsliv och strövområden

Länsstyrelsen förutsätter att frågan om områdets värde och tillgänglighet för det rörliga friluftslivet uppmärksammas och dess betydelse som rekreationsområde för Kungsängens tätort belyses ytterligare i det fortsatta planarbetet.

Bygg- och miljönämnden framför att Rankhusområdet idag är i princip det enda större opåverkade grönområde som boende i Brunna och i viss mån Kungsängen har tillgång till. Kommunen har i översiktsplan 2000 beskrivit behovet av en grönplan för att utreda tillgången till och behovet av grönområden i kommunen. Denna finns ännu inte färdig och detta ställer mycket höga krav på utredning av förändringen av rekreationsmöjligheter med anledning av utbyggnad av Rankhus.

Friluftsförbundet anser att kommunen bör dra tillbaka planprogramförslaget för Rankhusområdet, utarbeta en Grönplan samt revidera Översiktsplan 2000.

Rankhusskogen är så belägen och av sådan storlek att den uppfyller kraven både på större strövområde och på närströvområde för Brunna, en stor del av Kungsängen och Tibble. Den centrala delen med brandområdet är ett tyst område vilket är en sällsynthet i en storstadsregion. Om Rankhusområdet bebyggs kommer ca 20 000 – 25 000 människor att sakna närströvområde för sitt vardagliga friluftsliv. Viktiga närströvområdena får inte exploateras bort som här riskeras ske. Vidare framförs att alldeles för små ytor naturmark lämnas orörda i förslaget, att naturstråket Gröna dalen föreslås genomskäras av GC-vägar och därmed belastas av buller och avgaser, att vandringsleder planeras inom det norra bullerbelastade området, att bebyggelse medför att spridningsmöjligheterna till Görvälnkilen över Ståksön försämras. De efterlyser en offensiv planering för friluftslivet med tydliga strategier och mål och anser att en kvalitativ grönplan måste utarbetas innan ytterligare planering görs för exploatering av friluftsmark. Då en grönplan ej finns framtagna saknas översikt över var exploatering kan ske utan men för friluftslivet.

Flera yttranden motsätter sig bebyggelse i Rankhusområdet och vill att området ska behållas som ett strövområde. De redovisar områdets värden:

- Rankhus är i stort sett den del av Kungsängen som är orörd, vi är många som promenerar och njuter av naturen här.
- Rankhusskogen har alltid varit och är en riktig skog som används för skogspromenader, motion, bär- och svampplockning, skogen används av Bergaskolan och dagisgrupper då den ligger inom gångavstånd.
- Skogen är en ”lunga” för intillboende.
- Historiskt, under 1900-talet sköttes Rankhusområdet av flera markägare med jord- och skogsbruk på ett föredömligt sätt och redan då var området ett omtyckt strövområde.
- Här finns goda kontakter och utblickar mot Ryssgraven samt ett unikt ursvenskt natur- och kulturlandskap, som på egna villkor fått växa fram och som hyser en bred flora och fauna.
- Det är unikt att sådan natur och en sådan tystnad och frid kan omsluta en människa på ett så kort avstånd från en större ort, det är en underbar skog med sina stora vackra berg och alla fina träd och övrig natur. ”Denna ljuvliga skog

ger oss livsglädje och rekreation, alla träd och övrig växtlighet är dessutom nödvändigt och nyttigt för syrets skull.”

Ytterligare argument som framförs för att inte bygga i Rankhusområdet är:

- Kungsängen förtätas och byggs ut, och grönområden tas i anspråk för byggnation t ex husen på Topasvägen, lyxhusen i Sylta, Norrboda, Svartviken och Furuhällsvägen och då finns ett ännu större behov av ett närströvområde för motion och rekreation.
- Kungsängens centrum är inte dimensionerat för den planerade utbyggnaden, bullret i området kommer att öka ytterligare.
- Rankhusområdets bergiga terräng gör det mer lämpligt som strövområde än bebyggelseområde.
- Motorvägen med dess buller och nödvändig ombyggnad skapar enorma långsiktiga problem.
- Husen kommer att ligga på långt och obekvämt avstånd till pendeltåg, affärer och annan service i Kungsängens centrum, en bil med tillhörande avgaser kommer att bli en nödvändighet för varje hushåll.

Naturskyddsföreningen anser att området norr om Stigstorp och Stigtorpsvägen bör undantas från bebyggelse för att behålla ett sammanhängande strövområde i skogsterräng för rekreation.

Någon förordar en mycket mera försiktig utbyggnad av Rankhus, med sammanhängande ”stora gröna svep” snarare än ”små gröna stråk” inklämda här och där. Bra strövområden är viktiga för folkhälsan, både för den fysiska och för den psykiska hälsan. De små gröna stråk som är inritade på plankartan kommer inte att räcka för 25 000 invånare i Kungsängen.

Livgardet anser att en större areal grönytor kan bevaras i kommande planering bland annat genom att hänsyn tas till 800-m zonen. Då bevaras också existerande motionsspår och de områden, Gröna dalen, som idag samutnyttjas som fritidsmark. Om Konstvägen ej görs till genomfartsgata till Rankhusområdet så kan nuvarande motionsspår bibehållas.

Kommentar:

Utbyggnaden av Rankhusområdet innebär att området ej längre kommer att vara ett större ströv- och skogsområde för rekreation. I stället tillkommer en ny stadsdel i tätorten.

Omvandlingen av Rankhus från strövområde till utbyggnadsområde är inget nytt ställningstagande. I områdesplan från 1978 anges området vid Rankhus som utredningsområde för eventuell permanent bostadsbebyggelse. I översiktsplan 1990 för Upplands-Bro kommun anges Rankhus som ett utbyggnadsområde för 2000-3000 bostäder och reservområde för 1000-2000 bostäder samt arbetsplatser lokaliserade i såväl särskilda områden som integrerat med bostäderna. I gällande översiktsplan 2000 anges Rankhus som ett utbyggnadsområde som bedöms kunna innefatta ca 3000 bostäder samt arbetsplatser närmast E18.

Stadsdelen kommer att innehålla gröna korridorer, stranden kommer att kunna nå bättre än idag och det kommer att finnas många bostadsnära naturmarkspartier. Gröna dalen avses att rustas upp och vara ett grönt stråk, som sammanbinder olika stadsdelar i Kungsängen. Programförslaget bedöms kunna innehålla tillräckliga grönområden för att fylla Rankhus och Brunnas behov av rekreationsytor.

I planförslaget redovisas tre större gröna stråk som leder från Gröna dalen genom området till stranden samt ett söderifrån längs Ryssgraven. Bebyggelseområdena är inte kompakta, utan genomkorsas av en mängd mindre grönstråk och parkvägar som gör det möjligt för allmänheten att via dessa ta sig ner mot stranden längs hela dess sträckning. Det är viktigt för projektet att alla, inte enbart de som bor närmast strandområdet, på ett enkelt sätt skall kunna nå de sammanhängande grönområdena utmed Mälaren.

Markanvändningskartan som ingår i planprogrammet har ändrats för att bättre synliggöra att inom de planerade bebyggelseområdena ska man ha inslag av sammanhängande grönområden.

För att förtydliga inriktningen att allmänheten ska ha god tillgänglighet i de strandnära bebyggelseområdena föreslås att dessa ges en beteckning på programkartan ”bebyggelseområde med hänsyn till tillgänglighet för allmänheten”.

Inom Rankhusområdet finns idag ett rikt djurliv alltifrån älg, hjort, rådjur till småvilt, fåglar och insekter av olika slag. En inventering av djurlivet kommer att göras i det fortsatta planarbetet. Området är idag bebyggt med gles småhusbebyggelse i den södra delen samt några enstaka hus i norr. Till största delen är påverkan på djurlivet liten. Vid en exploatering med en utbyggnadstakt av 100 bostäder per år med start söderifrån kommer framförallt de större däggdjuren att successivt dra sig längre norrut. Vid fullt utbyggt område kommer framförallt älg och hjort att ha sökt sig till Livgardets marker. För mindre däggdjur, insekter och fåglar blir påverkan mindre och möjligheterna att bevara förutsättningarna för en rik fauna större. Speciell hänsyn har tagits till bevarande av våtmarker och av vegetationszoner längs Gröna dalen och Mälaren samt att förbinda dessa via gröna korridorer. Stor vikt kommer dessutom att läggas vid bevarande av befintlig vegetation inom bostadsområdena vilket även gynnar fåglar och insekter.

De översiktliga vegetationsinventeringar som hittills gjorts i området har pekat ut den igenväxande hagmarken i norra delen som bevarandevärd liksom ett våtmarksområde i den centrala delen. Hänsyn har tagits till dessa områden i den pågående planeringen. De planer som finns att ta bort granplanteringar i norra delen och till skapa öppna hagmarker kan ha gynnsamma effekter för såväl flora som fauna. Med anläggande av stigsystem i de bevarade naturområdena bedöms slitaget bli måttligt även vid ett ökande utnyttjande av dessa. Variation i landskapet ger även övergångszoner som är attraktiva för djurlivet.

Bygg- och miljönämnden anser att norra delen av utbyggnadsområdet, en igenväxande hagmarksbacke av viss betydelse för både flora och fauna bör kunna undantas från utbyggnad då det är påverkat av buller från Kungsängens övnings- och skjutfält. De anser vidare att de gröna korridorerna har betydelse för den allmänrättsliga tillgängligheten och deras utformning bör utredas närmare ur ett helhetsperspektiv, den redovisade utbredningen bedöms ej som tillräcklig för att utgöra korridorer ur växt- och djurperspektiv.

Kommentar:

Bredden på korridorerna kommer att studeras närmare vid fortsatt detaljplaneläggning. Markanvändningskartan har reviderats så att bostadsområden med inslag av servicefunktioner har kompletterats med inslag av sammanhängande grönområden. De igenväxande hagmarksområdena ingår ej i förslaget bebyggelseområde.

I ett yttrande frågas varför Gröna dalen ska ”skyddas” med grön skärm och tycker att man hellre ska bygga intill Gröna dalen än nära vattnet. En bättre skötsel av Gröna dalen önskas; ett välskött Gröna dalen kan jämföras med Gärdet i Stockholm. Hela sträckan från Brunna ned till Tibbleviken borde ses som en helhet och ”fejas” 2-3 ggr under sommarhalvåret. Man kunde även plantera lite fina solitärträd.

Kommentar:

Bebyggelse har i programmet föreslagits mot Gröna dalen så nära som det är möjligt med hänsyn taget till att anslutningsvägar ska nå bebyggelsen från öster. Hänsyn har tagits till att få en grön skärm mellan dalen och bebyggelsen på samma sätt som på dalens Brunna-sida. Husen kommer att synas på vissa ställen. Avsikten har varit att Gröna dalen ska få likadana ”sidor” som avgränsning. Längre österut har större områden med lättillgänglig skogsmark undantagits från bebyggelse då de bedömts kunna fungera väl som strövområden och där fås en bredare grön skärm mellan Gröna dalen och bebyggelsen.

3.6 Kultur, fornlämningar

Länsstyrelsen framför att det kan bli aktuellt med en arkeologisk utredning enligt KML 2 kap 11§ för fornlämningarna i programområdets södra del i samband med detaljplaneläggning av området.

Stockholms läns museum anser att markförhållandena i de högre områdena visar på möjliga boplatslägen från framförallt stenåldern samt, att det kan finnas arkeologiska lämningar vid de tidigare grunda vikarna invid vattnet och att därför en arkeologisk förundersökning av området inför exploatering vore önskvärt. Museet redovisar även övriga uppgifter i fornminnesregistret. Museet anger för bebyggelsemiljön Rankhus att den före detta åkermarken till torpet väster om vägen är viktig för områdets karaktär och för förståelsen för platsens historia och att det därför är viktigt att ej bygga denna. Den kan dock brukas för andra syften såsom fotbollsplan eller liknande.

Skyddsbestämmelser bör utformas för bebyggelsemiljön Rankhus.

Museet framför att sommarstugeområdet norr om torpet Rankhus är en sammanhållen miljö som vinner på att inte integreras med nybebyggelse, att promenadstråket längs vattnet bör liksom idag gå jämte områdets utkant med bevarat skogsbryn, att fastigheten med jugendvillan vid Stigstorp bör inventeras och dokumenteras för att eventuellt förses med skyddsbestämmelser, att enligt häradskarta från 1860 är den ”förmodade torpgrunden” utsatt som ångsåg tillhörande Granhammar och att dagens granplanteringar är där utmärkta som öppen mark. Läns museet bedömer det positivt att dessa lämningar ej kommer beröras av exploateringen och att åker- och ängsmarken planeras att återställas. De anser det även positivt att planerad bebyggelse skall utformas med hänsyn till topografin. Bevarade gröna stråk och skogspartier vilka omfattar kända fornminnen bidrar på ett positivt sätt till förståelsen av områdets äldre historia. Det planerade promenadstråket längs vattnet föreslås kompletteras med en kulturstig som med skyltar eller modernare teknik berättar områdets historia från forntid till idag.

Kommentar:

Arkeologiska utredningar kommer att tas fram i erforderlig omfattning. Avgränsningen av det kulturhistoriskt värdefulla området för Rankhus och torpet kommer att bestämmas när detaljplan upprättas för området. Avsikten i programarbetet har varit

att bibehålla den öppna karaktären för området så att de kulturhistoriska sambanden ska kunna förstås. Hur området ska kunna användas kommer även att tas ställning till när detaljplan upprättas. Sommarstugeområdet norr om Rankhus föreslås ges beteckningen "fortsatt nuvarande användning". Strandpromenaden förelås gå norr om denna bebyggelse och därmed kommer ny bebyggelse ej att direkt ansluta mot sommarstugetomterna.

3.7 Utredningar

Miljöbedömning

Länsstyrelsens uppfattning är att ingreppet i ett sammanhängande naturområde med värden för växt- och djurliv, rörligt friluftsliv och strandskydd är av betydande miljöpåverkan och bör hanteras i en miljöbedömning enligt MB 6 kap 11-18 §§. Innehållet i "Översiktlig miljöbedömning" kan utgöra behovsbedömning efter komplettering och omstrukturering enligt kriterierna i MKB-förordningens bilaga 4.

Bygg- och miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) måste tas fram i kommande detaljplaneskeden. I MKB bör redovisas risker och åtgärdsförslag gällande naturmiljö, rekreation, buller, lukt från pumpstationer, avloppsbräddning, dagvattenomhändertagande, magnetfält med mera. Den samlade påverkan från de olika utbyggnadsskeendena bör jämföras med nollalternativet. Detaljplaneförslagen bör även relateras till nationella, regionala och lokala miljö kvalitets- och folkhälsomål.

I andra yttranden efterfrågas MKB som redovisar hur exploateringen av Rankhusområdet påverkar boendekvaliteten i befintlig bebyggelsen i Brunna och i Kungsängen med anledning av förändrad trafik och tillgång till strövområden. Även beskrivning av påverkan på Kungsängens centrum efterfrågas.

Kommentar:

Innehållet i den översiktliga miljöbedömningen har kompletterats och redigerats om så att den fungerar, som en översiktlig behovsbedömning av behovet av miljöbedömning. Slutsatsen av detta är att vid fortsatt detaljplaneläggning ska mer detaljerade behovsbedömningar och vid behov miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Med utgångspunkt från planprogrammet görs bedömningen att ett genomförande av detaljplaneprogrammet för Rankhusområdet kan antas medföra betydande påverkan på miljö, hälsa eller hushållning med mark, vatten och andra resurser enligt 5:18 PBL. En miljöbedömning enligt MB 6:11-6:18 ska således utföras vid fortsatt detaljplaneläggning. Bedömning om behovet av MKB kommer att ske vid framtagande av varje enskild detaljplan med planprogrammets ställningstagande som utgångspunkt. Detta kan således betyda att flera miljöbedömningar kommer att behövas, beroende på etappindelning och utbyggnadstakten.

Ett av de främsta skälen till ställningstagandet är omfattningen av programmet, där förutsättningar ges för att cirka 3000 bostäder ska kunna tillkomma. Programförslaget innebär ett stort ingrepp i ett sammanhängande naturområde med värden för rörligt friluftsliv och strandskydd, samt för växt- och djurliv. Utbyggnaden ger även upphov till ökad biltrafik.

I kommande miljökonsekvensbeskrivningar föreslås att följande aspekter behandlas:

- *Landskapsbild*

- Naturvärden
- Rörligt friluftsliv
- Dagvatten
- Trafiksäkerhet
- Buller
- Luft
- Risk med avseende på farligtgodstransporter
- Fornlämningar

Kommentar:

Beskrivningar av konsekvenserna för miljön avses tas fram i samband med kommande detaljplanarbeten. Om det efter samråd om denna framkommer sådant som föranleder ändringar i programbeslut föreslås att kompletterande programbeslut tas.

Risakanalys

Länsstyrelsen rekommenderar att en riskanalys tas fram, när bebyggelse planeras närmare än 100 m från transportled för farligt gods. Riskerna och konsekvenserna av en olycka med dessa transporter behöver redovisas och beaktas. På samma sätt behöver riskerna med eventuell planerad och nyttillkommen farlig verksamhet i området belysas. Brandkåren föreslår att riskbedömningen delas in i två delar; grovanalys och identifiering om ytterligare utredning behövs, samt detaljerad riskanalys. Transporter av farligt gods till riskobjekt i områdets närhet; företrädesvid Fresenius Kabi, Air Liquide och Livgardet, skall även beaktas i riskbedömningen.

Kommentar:

Synpunkterna beaktas vid fortsatt detaljplaneläggning. Riskanalys tas fram om bebyggelse placeras närmare än 100 m från transportled för farligt gods. Därvid sker samarbete med Brandkåren.

Grönplan

Kommunen uppmanas att ta fram en grönplan för framför allt tätortsområden, där en noggrannare bedömning skulle göras av behovet av olika typer av rekreations- och strövområden.

Kommentar:

En Grönplan för Upplands-Bro kommun med fokus på tätorterna Bro och Kungsängen har tagits fram. Den behandlades av kommunfullmäktige den 18 december 2008 § 137.

Rödlistade arter

De rödlistade arterna smalskaftlav och trådbrosklav bör eftersökas av expertis. Om de finns kvar bör expertis bedöma vilka åtgärder som bör vidtas för arternas fortlevnad i området.

Kommentar:

I den översiktliga naturinventeringen av Upplands-Bro kommun som gjorts i slutet av 1980-talet nämns beträffande strandzonen mellan Rankhus och Sjöstugan att "enligt uppgift har de hotade lavarna smalskaftlav och trådbrosklav noterats inom området". I rapporten Värdefull natur mellan Bro och Kungsängen redovisas ett stråk längs Mälaren som klass 4, område som har viss betydelse för landskapets biologiska

innehåll. Inte heller detta område ligger inom mark avsedd att bebyggas. En fördjupad inventering av vegetationen kommer att göras i den fortsatta planeringen för att klarlägga detta och för att konstatera om andra hotade arter kan komma att beröras.

3.8 Övrigt

Skolor, fritid

Bildningsnämnden bedömer att det föreligger behov av ett par skolor och ett antal förskolor inom området. I kommande detaljplanearbete krävs att mark avsätts för förskolor, skolor och kultur- och fritidsanläggningar. De senare skulle kunna integreras med skolorna. I ett inledningsskede bedöms förskolor och skolor i Kungsängens centrum kunna svara mot behoven.

Kultur- och fritidsavdelningen anser att hänsyn bör tas till människors behov av mötesplatser, lokaler för kultur- och fritidsverksamhet samt även behov av näridrottsplats för spontanidrott.

Kommentar:

Programmet anger "bebyggelse med inslag av servicefunktioner" vilket inrymmer förskolor, skolor, kultur- och fritidsanläggningar med mera.

Under detaljplanearbetet kommer lämpliga områden för förskolor, skolor, kultur- och fritidsanläggningar med mera att anges.

Räddningstjänst

Brandkåren uppmärksammar att planområdet ligger utanför 10 min insatstid från nuvarande brandstationsplacering i Upplands-Bro och Järfälla.

Kommentar:

Förutsättningarna för räddningstjänst beaktas i kommande detaljplanearbeten.

Dikningsföretag

Eventuell påverkan på Granhammars dikningsföretag från 1947 som sträcker sig utmed hela Gröna dalen kan behöva uppmärksammas i den fortsatta planeringen.

Kommentar:

Utreds i samband med kommande detaljplanearbete.

4. Inkomna yttranden

Statliga myndigheter och Försvarsmakten

1. Länsstyrelsen.....inkom 2005-11-09
2. Försvarsmakteninkom 2005-08-10
3. Vägverketinkom 2005-09-29
4. Lantmäterietinkom 2005-06-10
5. Sjöfartsverketinkom 2005-07-14

Företag, organisationer

6. Graninge Elnät AB.....inkom 2005-08-15
7. Norrvatteninkom 2005-07-04

8. Vattenfall Eldistribution ABinkom 2005-07-06
 9. AB Storstockholms Lokaltrafikinkom 2005-10-04
 10. Svensk Naturgas ABinkom 2005-08-25
 11. TeliaSonerainkom 2005-09-27
 12. Brandkåren Attundainkom 2005-09-28
 13. Käppalainkom 2005-10-01
 14. Stockholms läns museuminkom 2005-10-04

Kommunala nämnder och företag

15. Bildningsnämndeninkom 2005-10-20
 16. Kultur- och fritidsavdelningeninkom 2005-06-14
 17. Norrortspolisen, NÄPO Upplands-Broinkom 2005-06-15
 18. Socialnämndeninkom 2005-09-02
 19. Bygg- och miljönämndeninkom 2005-09-13
 20. AB Upplands- Brohusinkom 2005-08-09

Intresseorganisationer

21. Upplands-Bro Naturskyddsföreninginkom 2005-08-16
 22. Friluftsförbundet, lokalavdelningen Kungsängen-Broinkom 2005-09-26
 23. Friluftsförbundet, Stockholms distriktförbundinkom 2005-10-10
 24. Kungsängens Villaägarföreninginkom 2005-09-29
 25. Svenska kyrkan, Kungängen-Västra Ryds församlinginkom 2005-06-27

Enskilda

26. Privatperson 1-2inkom 2005-06-10
 27. Privatperson 3inkom 2005-06-10
 28. Privatperson 4inkom 2005-08-31
 29. Privatperson 5inkom 2005-06-13
 30. Privatperson 6-7inkom 2005-06-13
 31. Privatperson 8-9inkom 2005-06-13
 32. Privatperson 10inkom 2005-06-29
 33. Privatperson 11inkom 2005-08-05
 34. Privatperson 12-13inkom 2005-08-09
 35. Privatperson 14-15inkom 2005-08-16
 36. Privatperson 16-17inkom 2005-08-22
 37. Privatperson 18inkom 2005-08-30
 38. Privatperson 19-20inkom 2005-10-03
 39. Privatperson 21inkom 2005-06-30

40. Privatperson 22	inkom 2005-09-19
41. Privatperson 23	inkom 2005-09-19
42. Privatperson 24	inkom 2005-09-20
43. Privatperson 25	inkom 2005-09-22
44. Privatperson 26-27	inkom 2005-09-27
45. Privatperson 28	inkom 2005-09-28
46. Privatperson 29	inkom 2005-09-29
47. Privatperson 30-31	inkom 2005-09-29
48. Privatperson 32	inkom 2005-09-29
49. Privatperson 33-34	inkom 2005-09-29
50. Privatperson 33 och 6 namnunderskrifter	inkom 2005-09-29
51. Privatperson 35-38	inkom 2005-09-30
52. Privatperson 39	inkom 2005-09-30
53. Privatperson 40-41	inkom 2005-09-30
54. Privatperson 42	inkom 2005-09-30
55. Privatperson 43-44	inkom 2005-09-30
56. Privatperson 45	inkom 2005-09-30
57. Privatperson 46	inkom 2005-09-30
58. Privatperson 47	inkom 2005-10-18
59. Privatperson 48-49	inkom 2005-09-30
60. Privatperson 50 och 34 st namnunderskrifter.....	inkom 2005-09-30
61. Privatperson 51-52	inkom 2005-09-27
62. Privatperson 53 och 72 st namnunderskrifter.....	inkom 2005-09-30
63. Privatperson 54-55	inkom 2005-09-26
64. Privatperson 56-57	inkom 2005-09-26
65. Privatperson 58-59	inkom 2005-09-26
66. Privatperson 60	inkom 2005-09-26
67. Privatperson 6-7	inkom 2005-09-26
68. Privatperson 61-62	inkom 2005-09-26
69. Privatperson 63	inkom 2005-09-26
70. Privatperson 64-65	inkom 2005-09-26
71. Privatperson 26-27	inkom 2005-09-26
72. Privatperson 66-67	inkom 2005-09-26
73. Privatperson 53	inkom 2005-09-30
74. Privatperson 68-69	inkom 2005-09-26
75. Privatperson 16-17	inkom 2005-09-26
76. Privatperson 4 och 70.....	inkom 2005-09-26

77. Privatperson 71-72	inkom 2005-09-26
78. Privatperson 8-9	inkom 2005-09-26
79. Privatperson 73-74	inkom 2005-09-26
80. Privatperson 75-76	inkom 2005-09-26
81. Privatperson 77-78	inkom 2005-09-26
82. Privatperson 79-80	inkom 2005-09-26
83. Privatperson 81-82	inkom 2005-09-26
84. Privatperson 83-84	inkom 2005-09-26
85. Privatperson 85-86	inkom 2005-09-26
86. Privatperson 87-88	inkom 2005-09-20
87. Privatperson 89-90	inkom 2005-09-28
88. Privatperson 91 och 129.....	inkom 2005-09-28
89. Privatperson 92	inkom 2005-09-29
90. Privatperson 93-94	inkom 2005-09-29
91. Privatperson 95-96	inkom 2005-09-29
92. Privatperson 33-34	inkom 2005-09-29
93. Privatperson 97-98	inkom 2005-09-27
94. Privatperson 99	inkom 2005-09-26
95. Privatperson 100	inkom 2005-09-30
96. Privatperson 101	inkom 2005-09-30
97. Privatperson 102	inkom 2005-09-30
98. Privatperson 35-37	inkom 2005-09-30
99. Privatperson 103	inkom 2005-09-30
100. Privatperson 104	inkom 2005-09-30
101. Privatperson 105	inkom 2005-09-30
102. Privatperson 106	inkom 2005-09-30
103. Privatperson 107-108	inkom 2005-09-30
104. Privatperson 109-110	inkom 2005-09-30
105. Privatperson 111	inkom 2005-09-30
106. Privatperson 112-113	inkom 2005-09-30
107. Privatperson 114-115	inkom 2005-09-30
108. Privatperson 111 och 116.....	inkom 2005-09-27
109. Privatperson 117-118, 111 och 116	inkom 2005-09-26
110. Privatperson 119-120	inkom 2005-09-26
111. Privatperson 121-123	inkom 2005-09-26
112. Privatperson 124-125	inkom 2005-09-26
113. Privatperson 126 och 42 st namnunderskrifter.....	inkom 2005-09-30

5. Inkomna yttranden med kommentarer

I detta kapitel kommenteras samtliga yttranden med synpunkter på förslag till detaljplaneprogram för Rankhus. Synpunkter som inte innebär särskilda överväganden med avseende på programmets utformning eller innehåll, kommenteras inte i sak. Synpunkterna redovisas kortfattat utan inbördes rangordning. För den fullständiga lydelsen av respektive synpunkt samt de många namnlistorna med underskrifter hänvisas till de ursprungliga yttrandena som kan erhållas från kommunen. I omedelbar anslutning till inkomna synpunkter redovisas plan- och exploateringsavdelningens kommentarer. I de flesta fall hänvisas till kommentarerna i kapitel 3.

1. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen rekommenderar att en riskanalys tas fram, när bebyggelse planeras närmare än 100 m från transportled för farligt gods. I det fortsatta planarbetet behöver riskerna och konsekvenserna av en olycka med dessa transporter redovisas och beaktas. På samma sätt behöver riskerna med eventuell planerad och nytillkommen farlig verksamhet i området belysas.

Vid planläggning inom förordnandeområdet bör ny bostadsbebyggelse inte tillkomma inom områden där riktvärdet 90 dBC överskrids för buller från Kungsängens skjut- och övningsfält.

Inom övriga delen av förordnandeområdet får en lämplig avgränsning av bebyggelseområdet göras i den fortsatta planläggningen. Bebyggelsens avgränsning bör utgå från bullerutredningar i det gällande miljötillståndet för verksamheten vid skjutfältet och eventuella senare utredningar och tas fram i samråd med Försvarmakten.

Länsstyrelsen är tveksam till tät och hög bebyggelse närmast E18 på grund av det bullerutsatta läget. I det fortsatta planarbetet behöver bullersituationen redovisas och åtgärder för att klara gällande riktvärden behandlas. Länsstyrelsen anser att riktvärdena för buller ska klaras utan avstegsfall.

I det fortsatta planarbetet behöver redovisa hur trafiken på den nya tillfarten i norr påverkar den befintliga bebyggelsen i området.

Kommunens motiv och särskilda skäl för att upphäva strandskyddet måste redovisas i den fortsatta planeringen. Det är särskilt viktigt att i tätortsnära områden säkerställa ströv- och passagemöjligheter för allmänheten vilket enligt länsstyrelsens bedömning innebär att bevara en större del av strandskyddsområdet än som illustrerats i programmet. Det gäller särskilt partier med utsikt/utblickar ovan branterna, vistelsevärden för allmänheten och friluftslivet och miljöer som har intresse för växt- och djurlivet. Även fortsatt samband mellan stranden och grönområden som avses bevaras innanför strandskyddszonen är viktiga. Att anlägga vandringsstråk och spänger längs med vattnet kan öka tillgängligheten, men innebär i sig ingrepp som måste prövas med hänsyn till att konsekvenserna kan motverka syftet med strandskydd.

Strandskyddslinjen som är redovisad i programmet stämmer inte riktigt i delen mellan Ryssgraven och Kungsängens kyrkby.

Länsstyrelsen anser att innehållet i "Översiktlig miljöbedömning" kan utgöra en bra "behovsbedömning" om den kompletteras och struktureras om så att kriterierna i MKB-förordningens bilaga 4 följs tydligare. Miljöpåverkan är enligt länsstyrelsens

uppfattning betydande och utbyggnaden av Rankhusområdet innebär ett så stort ingrepp i ett sammanhängande naturområde med värden för växt- och djurliv, rörligt friluftsliv och strandskydd att det bör hanteras i en miljöbedömning enligt miljöbalkens 5 kap 11-18 §§.

De rödlistade arterna smalskaftlav och trådbrosklav, som eventuellt förekommer i området, bör eftersökas av expertis som även, om arterna finns kvar. Gör en bedömning av vilka åtgärder som eventuellt bör vidtas för att dessa arter ska kunna fortleva i området.

Länsstyrelsen förutsätter att frågan om områdets värde och tillgänglighet för det rörliga friluftslivet uppmärksammas och dess betydelse som rekreationsområdet för Kungsängens tätort belyses ytterligare i det fortsatta planarbetet.

I programområdets södra del, i anslutning till verksamhetsområdet, finns en mindre anhopning fornlämningar. I samband med en detaljplaneläggning av området kan det därför bli aktuellt med en arkeologisk utredning enligt KML 2 kap 11§.

Med avseende på trafik och kommunikationer beskriver planprogrammet på ett bra sätt utmaningarna och önskvärd inriktning på planarbetet för att skapa goda kommunikationer till Rankhusområdet. Det är enligt Länsstyrelsens mening viktigt att såväl infrastruktur som bebyggelse i området utformas så att kollektivtrafiken i området blir attraktiv och konkurrenskraftig. Kontakter med SL på ett tidigt stadium i planeringen är därför önskvärda.

Eventuell påverkan på Granhammars dikningsföretag från 1947 som sträcker sig utmed hela Gröna dalen kan behöva uppmärksammas i den fortsatta planeringen.

Kommentar:

Länsstyrelsens synpunkter beaktas vid fortsatt planering.

Behövliga, fördjupande utredningar, t.ex. riskanalyser och bullerutredningar kommer att tas fram vid fortsatt detaljplaneläggning.

Militärens riksintresse beaktas vid fortsatt planering i de berörda delarna av programområdet, där riktvärdet för skjutbullen från Kungsängens skjut- och övningsfält överskrids. Området närmast E18 planeras som verksamhetsområde och vid fortsatt detaljplanearbete för bostäder ska Boverkets rekommendationer följas.

Bullerutredningar med eventuella förslag till bullerdämpande åtgärder ska tas fram.

Programmets bebyggelseförslag inkräktar på det nuvarande strandskyddet i och med att bebyggelse föreslås närmare än 300 meter från stranden. Programförslaget innebär att strandskyddet behöver upphävas i vissa delar. För vattenområdet behålls strandskyddet. Planprogrammet har kompletterats med avsnitt om strandskyddet, där bl.a. särskilda skäl för upphävandet av strandskyddet motiveras. Vid fortsatt detaljplaneläggning kommer strandskyddets avgränsning utredas närmare.

Vid utformningen av den framtida bebyggelsen i Rankhusområdet ska de naturliga förutsättningarna tas till vara. En bra boendemiljö med närhet till naturen och allmänhetens tillgänglighet samt förutsättningar för djur- och växtliv eftersträvas.

Utbyggnaden av Rankhusområdet innebär att tätorten Kungsängen expanderar och den nya stadsdelen behöver på ett bra sätt sammanfogas med bebyggelsestrukturen i Kungsängen. Den nya stadsdelen ska medföra något positivt för hela Kungsängen. Framförallt de "gröna stråken" inom Rankhusområdet innebär att stadsdelen kan knytas samman med de centrala delarna av Kungsängen och med bebyggelsen i Brunna. Samtidigt fås en bättre tillgänglighet för flera till strandområden och natur längs med Mälaren. Naturmarken längs Mälarens strand föreslås bevaras som ett

grönstråk som ska vara tillgängligt för allmänheten och omfattas av strandskydd. Avsikten är dels att det skall bli möjligt att längs ett vandringsstråk gå utmed stranden från den befintliga bebyggelsen i Kungsängen till friområdena vid Livgardet, dels att bevara den biologiska mångfalden.

En bearbetning och komplettering av avsnittet Översiktlig miljöbedömning har skett och utgör en översiktlig behovsbedömning för detaljplaneprogrammet Rankhusområdet. I motiverat ställningstagande görs bedömningen att ett genomförande av detaljplaneprogrammet för Rankhusområdet kan antas medföra betydande påverkan på miljö, hälsa eller hushållning med mark, vatten och andra resurser enligt 5:18 PBL. En miljöbedömning enligt MB 6:11–6:18 ska således utföras. I kommande miljökonsekvensbeskrivning föreslås att följande aspekter behandlas:

- Landskapsbild
- Naturvärden
- Rörligt friluftsliv
- Dagvatten
- Trafiksäkerhet
- Buller
- Luft
- Risk med avseende på farligt godstransporter
- Fornlämningar

I fortsatt planering ska möjlighet till kollektivtrafik främjas i samarbete med SL. I första hand gäller det att få en busslinje som anknyter till Kungsängens Centrum och pendeltågsstation samt att det ska finnas goda gång- och cykelförbindelser dit.

Våtmarksområdet i den södra delen av området bevaras och ingår i det sammanbindande södra grönstråket mellan Gröna dalen och friytorna vid torpet Rankhus.

2. Försvarsmakten

Livgardet reserverar sig definitivt emot all bebyggelse innanför gränsen till Riksintresseområde för Försvarsmakten enligt 12.4 PBL.

Livgardet vill erinra kommunen och Länsstyrelse om att Försvarsmakten redan i yttrande över översiktsplanen (LG 2001-01-29 13 920:100318) anmält att en 800 m bred zon av fritidsområdet måste undantas från bebyggelse. Länsstyrelsen uteslöt i sitt granskningsyttrande (2001-04-26 Dnr 1922-00-51504) inte att en inskränkning i planområdet med hänsyn till militära intressen kunde vara nödvändig. Livgardet anser att en sådan reglering nu är aktuell, på grund av Länsstyrelsen år 2003 förordnat riksintresse, samt det faktum att 90 dBC buller från grovkalibrig eld delvis belastar området, som därför enligt Naturvårdsverkets, Boverkets och Socialstyrelsens gemensamma regelverk bör undantas från all ny bebyggelse.

Livgardet förordar att tätare bebyggelse koncentreras till områdets södra del, precis som ÖP 2000 förutsätter, och att man inte gör fler avvikelser från denna. Livgardet förordar att kommunen håller sig till den av Länsstyrelsen och Försvarsmakten redan accepterade ÖP 2000 också vad gäller väganslutningar, kollektivtrafikförsörjning och placering av tätare bebyggelse inom Rankhusprojektet.

Livgardet förordar även att alternativ trafikförsörjning (inkl kollektivtrafik) utreds närmare, samt att en större areal grönytor kan bevaras i kommande planering bland

annat genom att exploatör och kommun tar hänsyn till 800-m zonen. Ifall så sker bevaras också existerande motionsspår och de områden, Gröna dalen, som idag samutnyttjas som fritidsmark. Livgardet förordar också att rondellen vid Musikvägen, ej Konstvägen, görs till huvudinfart och genomfartsgata till Rankhusområdet, vilket leder till att nuvarande motionsspår kan bibehållas.

Slutligen förordar Livgardet att området bebyggs söderifrån, istället för ifrån norr. Orsaken till detta är behovet av ytterligare utredningar samt att det inte finns några invändningar emot den föreslagna "första detaljplan" som redovisas i planprogrammet, eller emot programmets huvuddel beläget utanför Försvarens Riksintresse.

Kommentar:

Militärens riksintresse beaktas vid fortsatt planering, speciellt när detaljplaneläggning av norra delen av planområdet blir aktuellt. Detta gäller framför allt för bebyggelsens avgränsning, nyttjande av grönområden och motionsspår samt trafikplanering.

Valet av Konstvägen som sammanlänkande väg mellan Rankhus och Brunna i stället för Musikvägen, som pekats ut i Översiktsplan 2000, är främst av hänsyn till Gröna dalens funktion som sammanhängande grönstråk. (Se även kommentarer i kap 3.1).

3. Vägverket

Vägverket har i tidigare yttrande över kommunens översiktsplan påpekat att en komplettering av Kungsängens trafikplats med ramper i riktning mot och från Enköping kan vara komplicerad. Vägverket har nu beslutat starta en förundersökning för att studera frågan. Vägverket har dock i nuläget inte möjlighet att finansiera någon ombyggnad med hänsyn till de medel som myndigheten har tilldelats. I det fortsatta planarbetet bör det förtydligas vilken typ av verksamhet som kommunen tänker sig i området närmast E18 och vilken trafikstring det skulle kunna ge upphov till. Vägverket har inte någon information om att trafikplatsen skulle vara otillräcklig för dagens trafik.

I det fortsatta arbetet bör det särskilt beaktas om ansatsen med tätare bebyggelse och högre hus i södra delen av området är lämplig med tanke på de bullerstörningar som trafiken på E18 ger upphov till.

Av programmet framgår att kommunen anser det önskvärt med bullerskydd utmed E18, på bron över Ryssgraven samt över Gröna dalen. Då kommunen har planmonopol innebär det också att kommunen ansvarar för att man vid nybyggnation intill befintliga vägar uppfyller de riktvärden som finns för vägtrafikbuller. Vägverket åtgärdar, i den mån medel finns för detta, bullerproblem som uppstår för befintlig bebyggelse, men har inte möjlighet att genomföra åtgärder för nytilkommen bebyggelse i redan bullerstörda lägen.

Vägverket ser positivt på att kommunen redan på det här stadiet planerar för gång- och cykeltrafik till och från området. Det är även positivt att kommunen tänker sig kollektivtrafikförsörjning av området. I det fortsatta arbetet bör utredas hur områdets utformning och täthet påverkar möjligheten till kollektivtrafikförsörjning. Det bör beaktas att E18 även framöver kommer att utgöra en betydande barriär mellan Rankhus och Kungsängens centrum och risk finns för att boende i området blir beroende av transporter med bil för stor del av sina resor.

Sträckningen för områdets norra tillfart ligger inom försvarets förordnande. I det fortsatta arbetet bör redovisas om detta har någon inverkan på möjligheten att trafikförsörja området från två håll.

Kommentar:

Efter samrådstiden har Vägverket tagit fram en förstudie för trafikplats Kungsängen samt kommit med ett ställningstagande till förstudien. Se kommentarerna i kapitel 3.1.

4. Lantmäteriet

Lantmäteriet avstår från synpunkter i detta skede av planprocessen.

5. Sjöfartsverket

Sjöfartsverket konstaterar att planerna ej kommer att beröra vattenområden och har därför inget att erinra om programmet.

6. Graninge Elnät AB

De har inga direkta synpunkter på planprogrammet. I samband med kommande detaljplaneremisser kommer de att lämna synpunkter på placering av nya transformatorstationer, E-områden och eventuella u-områden. I planområdet finns idag ett befintligt ledningsnät. Eventuella flyttningar och ändringar av dessa bekostas av kommunen.

7. Norrvatten

Norrvatten har inga och planerar inga anläggningar inom planområdet och har därför inga synpunkter på programmet.

8. Vattenfall Eldistribution AB

Inget att erinra.

9. AB Storstockholms Lokaltrafik

Dagens SL-trafik ligger långt från stora delar av området och finns framförallt vid Kungsängens centrum med pendeltåg och längs Granhammarsvägen.

Den föreslagna bebyggelsen ger förutsättning till mer kollektivtrafik. Utformningen av bebyggelsen, målpunkter i området, tillgänglighet, framkomliga uppsamlingsgator som ligger centralt i området, gång- och cykelvägar samt etappindelning av utbyggnaden avgör hur attraktiv kollektivtrafiken blir. SL föreslår att kommunen och SL tillsammans ser över hur SL-trafiken i området bör utformas när Rankhusområdet är färdigbyggt. Utifrån en sådan målbild går det sedan att göra etappindelningar av trafiken som överensstämmer med kommande bebyggelseetapper.

SL förutsätter att de uppsamlingsgator som planeras i området uppfyller de krav som SL har på utformning och framkomlighet. SL och kommunen kommer tillsammans fram till var hållplatserna bör ligga i området.

Gång- och cykelvägarna i området ska utformas med tanke på säkerhet, trygghet, tillgänglighet och genhet till SL-trafiken. Särskild hänsyn tas till hur barn i området går och cyklar.

Kommentar:

Trafiksäkerhet, fungerande kollektivtrafik och bra gång- och cykelförbindelser till Kungsängens Centrum och pendeltågsstation är viktiga för Rankhus utbyggnad. Kommunen kommer i den fortsatta planeringen ha en kontinuerlig dialog med SL.

10. Svensk Naturgas AB

De har inga invändningar mot planprogrammet. Den föreslagna naturgasledningen som tangerar området i sydväst är en grenledning till Brunna industriområde. Denna grenledning kan anpassas efter de nya förutsättningarna, om den blir aktuell.

11. TeliaSonera

Vid omläggning av Kungsängens trafikplats kan ev. befintlig kanalisation med ett antal optokablar samt lokalkabel att bli berörda. TeliaSonera önskar vara med vid fortsatt projektering. Telia Mobile har en mast inom området vars åtkomst med bil erfordras för underhåll. I övrigt ingen erinran.

Kommentar:

TeliaSoneras synpunkter beaktas i fortsatt planering.

12. Brandkåren Attunda

Planområdet ligger utanför 10 min insatstid från nuvarande brandstationsplacering i Upplands-Bro och Järfälla kommun. Faktisk insatstid kan överstiga 10 min. Avstånd från uppställningsplats för räddningstjänstens fordon och till baspunkt för räddningsinsatsen skall vara max 50 m (avser en- och flerbostadshus) och vid utrymning via maskinsteg 9 m från husfasad.

I den planerade bebyggelsestypen är brandkårens stegutrustning vanligtvis den alternativa utrymningsvägen. Då insatstiden överstiger 10 min kan förstärkta brandskyddsåtgärder bli aktuella i kommande byggprojektering.

De förutsätter att konventionellt system för brandvatten ordnas enligt Svenska vatten- och avloppsföreningens rekommendationer.

Planprogrammet gränsar i väster mot E18 som är en primär led för transport av farligt gods. Enligt länsstyrelsens rekommendationer ska riskerna analyseras vid planeringen av bebyggelse inom 100 m från leden. Riskbedömningen bör delas in i två delar; grovanalys och identifiering om ytterligare utredning behövs, samt detaljerad riskanalys. Brandkåren Attunda önskar delta i diskussionen kring hur en detaljerad riskanalys ska genomföras. Transporter av farligt gods till riskobjekt i områdets närhet; företrädesvid Fresenius Kabi, Air Liquide och Livgardet, skall beaktas i riskbedömningen.

Kommentar:

Brandkåren Attundas synpunkter beaktas i fortsatt planering. Behövliga utredningar t.ex. riskanalyser kommer att tas fram.

13. Käppala

Tillkommande anslutningar ryms väl inom Käppalaverkets kapacitet. Vid andra anslutningar än hushåll ska Käppalaförbundet lämnas tillfälle för yttrande. I övrigt inga synpunkter på förslaget.

Kommentar:

Käppalaverket kommer att informeras om framtida verksamheter i Rankhus vid den fortsatta detaljplaneläggningen.

14. Stockholms läns museum

Markförhållandena i de högre områdena visar på möjliga boplatsslägen från framförallt stenåldern. Branterna längs vattnet har under bronsåldern rest sig ur vattenmassorna och med sina grunda vikar invid farleden är det troligt att det i anslutning till dessa kan finnas arkeologiska lämningar. En arkeologisk förundersökning av området inför exploatering vore därför önskvärt för att ytterligare bringa kunskap och klarhet kring dessa förhållanden.

Förutom de två kända fornlämningarna i Gröna dalen, vilka inte kommer att påverkas av den planerade bebyggelsen, finns enligt fornminnesregistret två gränsmarkeringar inom planområdet. Dessa betraktas ej som fasta fornminnen och är enligt uppgift troligen uppförda i modern tid av en äldre ortsbo. Det föreligger inte heller något kartmaterial som visar på en äldre gräns i området. Av lokalhistoriska skäl skulle det ändå vara önskvärt om dessa gränsmarkeringar kunde bevaras.

I anknytning till torpet Rankhus finns uppgifter i fornminnesregistret angående en forngrav samt ett lösfynd från stenåldern. Dessa uppgifter är osäkra men platsen bedöms enligt fornminnesregistret vara ett lämpligt boplatssläge.

Bebyggelsemiljön Rankhus, bestående av italienska villan samt torpet, är redan utpekad som ett betydelsefullt kulturarv värt att vårda och bevara. Torpet tillhörde tidigare säteriet Granhammar med medeltida anor. Idag utgörs miljön vid Rankhus av två skilda delare; en sammanhållen torpmiljö från 1900-talets början med anor från 1700-talet samt en senare tillkommen italiensk sommarvilla med f.d. handelsträdgård. Just denna utveckling där båda miljöerna var för sig har bevarat sin karaktär är motiv för bevarandet. Den före detta åkermarken till torpet väster om vägen är viktig för områdets karaktär samt förståelsen för platsens historia. Det är viktigt att denna åkermark med tillhörande diken bevaras i sin helhet och inte bebyggs. Den kan dock brukas för andra syften såsom fotbollsplan eller liknande. I samband med planläggningen för bebyggelsemiljön Rankhus bör skyddsbestämmelser utformas.

Norr om torpet Rankhus finns ett befintligt sommarstugeområde med bebyggelse insmugen i skogslandskapet. Detta är en sammanhållen miljö som vinner på att inte integreras med nybebyggelse. Det för rekreation planerade promenadstråket längs vattnet bör, i framtiden, liksom idag gå jämte områdets utkant med bevarat skogsbryn. Vid Stigstorp finns en större jugendvilla med tillhörande brygga och badhus i anslutning till den allmänna badplatsen. Då dess kulturhistoriska värde idag inte är bedömt bör fastigheten inventeras och dokumenteras för att i planarbetet eventuellt förses med skyddsbestämmelser.

I området för värdefull naturmark (32a Stigstorp) är enligt häradskarta upprättad över Bro härad, Uppsala län 1860, den ”förmodade torpgrunden” utsatt som ångsåg tillhörande Granhammar. Dagens granplanteringar är där utmärkta som öppen mark. Läns museet bedömer det positivt att dessa lämningar ej kommer beröras av exploateringen samt att åker- och ångsmarken planeras att återställas.

Läns museet anser att det är positivt att den planerade bebyggelsen skall utformas med hänsyn till topografin. Bevarade gröna stråk och skogspartier vilka omfattar kända fornminnen bidrar på ett positivt sätt till förståelsen av områdets äldre historia.

Läns museet deltar gärna i det fortsatta planarbetet.

Länsmuseet föreslår att det planerade promenadstråket längs vattnet kompletteras med en kulturstig som med skyltar eller modernare teknik berättar områdets historia från forntid till idag.

Kommentar:

Länsmuseets synpunkter beaktas vid fortsatt detaljplaneläggning och miljöprövning. Se även kommentarerna i kap. 3.6.

15. Bildningsnämnden

Bildningsnämnden tillstyrker förslag till planprogram för Rankhus. Fullt utbyggt bedöms föreligga behov av ett par skolor och ett antal förskolor. I ett kommande detaljplanearbete krävs att mark avsätts för förskolor, skolor och kultur- och fritidsanläggningar. De senare skulle kunna integreras med skolorna. I ett inledningsskede bedöms förskolor och skolor i Kungsängens centrum kunna svara mot behoven.

Kommentar:

Bildningsnämndens synpunkter beaktas vid fortsatt detaljplaneläggning. Se även kommentarerna i kap. 3.8.

16. Bildningsförvaltning, Kultur och Fritid

Kulturhistoriska intressen bör beaktas.

Beträffande ”planerad bebyggelse”, planeras för bostäder med inslag av service samt arbetsplatser. Med hänsyn till människors behov av annan service än förskola, skola samt närbutik bör man även ta hänsyn till behovet av mötesplatser, lokaler för kultur och fritidsverksamhet. Även behovet av näridrottsplats för spontanidrott bör uppmärksammas.

Kommentar:

Kultur och Fritids synpunkter beaktas vid fortsatt detaljplaneläggning. Se även kommentarerna i kap. 3.6.

17. Norrortspolisen, NÄPO Upplands-Bro

Polismyndigheten i Stockholms län har ingen erinran mot planförslaget, förutsatt att kommande bebyggelse i området planeras efter ”Bo tryggt 01” beträffande säkerhet och trygghet, samt att infrastruktur beträffande tillfartsvägar utformas på ett optimalt sätt ur ett trafiksäkerhetsmässigt perspektiv samt att området görs tillgängligt för utryckningsfordon i alla delar.

18. Socialnämnden

Socialnämnden har inget att invända mot planprogram för Rankhus.

19. Bygg- och miljönämnden

Utförliga miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) måste tas fram i kommande detaljplaneskeden. Här bör risker och åtgärdsförslag redovisas, bl. a gällande

naturmiljö, rekreation, buller, lukt från pumpstationer, avloppsbräddning, dagvattenomhändertagande, magnetfält osv. I MKB:n bör även den samlade påverkan från de olika utbyggnadsskeendena jämföras med nollalternativet. Detaljplaneförslagen bör även relateras till nationella, regionala och lokala miljö kvalitets- och folkhälsomål. Området omfattas av generellt strandskydd om 300 meter från strandkanten. Byggnation inom detta avstånd riskerar att påverka växt- och djurliv samt den allmänrättsliga tillgängligheten. Intrång i strandskyddet kräver därför enligt miljöbalken särskilda skäl och påverkan måste noggrant utredas. Länsstyrelsen prövar frågan om upphävande av strandskydd inför antagande av detaljplanen.

Rankhusområdet är idag i princip det enda större opåverkade grönområde som boende i Brunna och i vissmån Kungsängen har tillgång till. Kommunen har i översiktsplan 2000 beskrivit behovet av en grönplan för att utreda tillgången till och behovet av grönområden i kommunen. Denna finns ännu inte färdig och detta ställer mycket höga krav på utredning av förändringen av rekreativ möjligheter med anledningen av utbyggnad av Rankhus

I norra delen av utbyggnadsområdet berörs en igenväxande hagmarksbacke av viss betydelse för både flora och fauna, bland annat för småfågellivet. Detta område bör kunna undanhållas från utbyggnad då det ligger inom den del av Rankhus som är påverkat av buller från Kungsängens övnings- och skjutfält.

För att bibehålla viss allmänrättslig tillgänglighet till området är behovet stort av korridorer i östvästlig riktning genom området samt i nord-sydlig riktning längs strandlinjen. Utformning och utsträckning av dessa bör utredas närmare i ett helhetsperspektiv över hela området. Den utbredning som redovisas på illustrationskartor bedöms t ex inte tillräcklig för att utgöra korridorer ut växt- och djurperspektiv.

För att skapa en god boendemiljö måste utbyggnad av området anpassas så att gällande nationella riktvärden för buller klaras med marginal. Inom Rankhusområdet bedöms avsteg från riktvärdena inte vara aktuella. Utredningar av buller ska utgå från de riktvärden för trafikbuller som riksdagen antog 1997 och som inte bör överskridas vid nybyggnation av bostäder. Vid beräkning av trafikbuller bör prognoser för framtida (ca 20 år) förändring av trafiken användas. Det är också viktigt att tänka på att verksamheten inom övnings- och skjutfältet idag inte fullt ut nyttjar det tillstånd som finns för verksamheten. Den bullerutbredning som tillstånd och förordnanden visar får därmed utgöra gräns för bebyggelse.

En ändring av trafikplatsen vid E18 i Kungsängen bedöms som en förutsättning för att området ska kunna byggas ut. Inför utbyggnad bör buller- och ljusstörning för boende kring trafikplatsen utredas och åtgärdas. Genomfart via Brunnaområdet bedöms orsaka bullerstörningar för omkringboende och kan inte accepteras utan bullerdämpande åtgärder längs berörda vägar.

Kommentar:

En översiktlig behovsbedömning har tagits fram, som första steg i miljöbedömningsprocessen. Vid fortsatt planering ska mer detaljerade behovsbedömningar och eventuella miljökonsekvensbeskrivningar tas fram. Se även kommentarerna i kapitel 3.7.

Miljö kvalitets- och folkhälsomål beaktas vid fortsatt planering samt vid eventuell bygglovs- och tillståndsprövning .

Vid fortsatt detaljplaneläggning kommer strandskyddsfrågan att behandlas mer detaljerad och behövliga utredningar tas fram. Se även kapitel 3.4.

Kommunen har tagit fram Grönplan (behandlad av kommunfullmäktige 2008) var man tagit fram mål, riktlinjer och åtgärdsförslag för att utveckla den tätortsnära grönstrukturen. I enlighet med Grönplanen har Gröna dalen, strandzonen och grönstråk planerats inom planområdet.

Bullerfrågan utreds närmare vid fortsatt detaljplaneläggning. Se även kommentarerna i kapitel 3.2.

20. AB Upplands- Brohus

Inga erinringar.

21. Upplands-Bro Naturskyddsförening

Naturskyddsföreningen motsätter sig att bostadsbebyggelse uppförs inom strandskyddat område inom Rankhus och således att strandskyddet upphävs. Förslaget strider helt mot strandskyddets syften. Att tillgängligheten till stränderna underlättas genom anläggande av stigar är inte en åtgärd som kan kompensera för att strandskyddet upphävs för bostadsbebyggelse. Åtgärden betraktas med stöd av lagstiftningen inte heller som ett särskilt skäl för upphävande.

Strandskyddade stränder är en resurs/naturtillgång som kommunen bör värna om för att skapa ett attraktivt boende för alla i Rankhus och för boende såväl i Brunna som i Kungsängen. De viktigaste större grönområdena som binder ihop Kungsängen, Brunna och Rankhus är Gröna dalen och Mälarstranden.

Området norr om Stigstorp och Stigtorpsvägen bör undantas från bebyggelse, detta för att behålla ett sammanhängande strövområde i skogsterräng för rekreation för boende i Brunna och Rankhus.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.4 och 3.5.

22. Friluftsförbundet, lokalavdelningen Kungsängen-Bro

De anser att kommunen bör dra tillbaka planprogramförslaget för utbyggnad av Rankhusområdet, utarbeta en Grönplan och revidera Översiktsplan 2000.

De framför följande argument

- Planprogramförfattarna visar bristande kunskap om och förståelse för friluftslivets och friluftsmiljöns betydelse:
 - Begreppet ”rörligt friluftsliv” innebär inte bara att hänsyn måste tas till möjligheten att färdas längs leder eller stråk utan även att hänsyn måste tas till möjligheten att vistas och fritt ströva i skog och mark. Styrdokumentet ”Vision för Upplands-Bro kommun” nämner ingenting om natur eller friluftsliv. I planprogrammets Översiktliga miljöbedömning behandlas inte påverkan på friluftsmiljön under egen rubrik vilket borde vara en självklarhet med tanke på att området är ett viktigt rekreationsområde för Brunna/Gamla Kungsängen. De uppmanar kommunen att skaffa sig större insikt om friluftslivets och friluftsmiljöns betydelse.

- Förslaget innebär att alldeles för små ytor naturmark lämnas orörda:
 - Rankhusskogen är så belägen och av sådan storlek att den uppfyller kraven både på *större strövområde* och på *närströvområde* för Brunna och en stor del av Kungsängen och Tibble. Många har bosatt sig här just för närheten till naturen. Skolorna behöver naturområden för utflykter och exkursioner. Det är viktigt att planera så att det finns högkvalitativ friluftsmark för ej bilburna och för de som på grund av långa arbetsdagar ej hinner ut på vägarna för att nå ett strövområde. Om Rankhusområdet bebyggs enligt förslaget kommer de boende i Brunna och i Rankhus, ca 20 000 – 25 000 människor, att sakna närströvområde för sitt vardagliga friluftsliv. I en sådan kommun som Upplands-Bro, där kommunikationerna är glesa i tid och rum, får inte de synnerligen viktiga närströvområdena exploateras bort, som här riskerar ske.
 - Det sammanbindande naturstråket Gröna dalen föreslås genomskäras av GC-vägar och därmed belastas av avgaser och buller (mopedtrafik tillåts på GC-vägar) och göras otrygga för dem som söker sin rekreation där. Inte heller bör vandringsleder planeras inom bullerbelastat område som det sk friområdet upp mot Livgardets gräns.
- Planerad bebyggelse tillåts inkräkta på strandskyddat område:
 - Strandskyddet är en nationell tillgång som måste respekteras och vårdas för framtida generationer, i all synnerhet i en storstadsregion som denna. Bostadsbebyggelse bör utformas så att den lockar nya kommuninnevånare, som inte är mer egoistiska än att de kan glädjas åt att även andra kan vistas i strandområdena och åt att marken där har skydd för framtiden. För friluftslivet är det långt viktigare att strandområden förblir skyddade än att leder anordnas längs stränderna. Att en strand bitvis är kuperad eller brant är inte något hinder för friluftsliv. En variationsrik terräng har ett särskilt värde. Det är inte nödvändigt att nås strandlinjen överallt. Strandskyddsområdet skall inte exploateras för bebyggelse utan bevaras för naturvård och friluftsliv.
- Ett tyst område i en storstadsregion görs bullerstört:
 - Den centrala delen av Rankhusområdet har idag en god ljudmiljö. Den är inte genomkorsad av trafikerade vägar. Gröna dalen är buffert mot väster, Ryssgraven mot öster. Ett sådant tyst område är en sällsynthet i storstadsregionen.
 - Brandområdet, som är en del av det tysta området, är intressant som sådant. Det är ingalunda ogästvänligt. Det är planterat med tall och gran och dessutom bevuxet med bl. a rikligt med björk, sälg, al och asp. Det ser idag ut som ett fjällandskap med låga bergsryggar mellan grönskande stråk. Just nu är det svårframkomligt men det är givetvis inte något som måste vara bestående eller motiverar att området fylls över med massor och bebyggs. Detta område har goda förutsättningar att återhämta sig och åter bli attraktiv mark för friluftsliv. Inga vägar bör dras genom detta tysta område.

- att spridningsmöjligheterna till Görvälnkilen över Stäksön försämras
 - Bebyggelse av Rankhusområdet kommer att försämra spridningsmöjligheterna till den regionalt viktiga Görvälnkilen. Redan beslutade exploateringar söder och väster om Bro samhälle inom kilområden och värdekärnor tillhörande Görvälnkilen ger försämrade spridningsmöjligheter och därför är det viktigare att bevara naturen här. Spridningsmöjligheterna inom Rankhusområdet mot Görvälnkilen bör bevaras eller förstärkas.
- Planprogramförslaget har tagits fram innan en kvalitativ Grönplan för Upplands-Bro kommun utarbetats:
 - I översiktsplan 2000 utlovades en Grönplan för framför allt tätortsområden, där en noggrannare bedömning skulle göras av behovet av olika typer av rekreations- och strövområden. Någon sådan har ännu ej utarbetats. Både i Miljöbalken och i regeringens skrivelse ”En samlad naturvårdspolitik” ges ett starkt stöd för friluftslivet och för att den tätortsnära naturens ställning i förhållande till annan mark- och vattenanvändning skall stärkas, i synnerhet i de tre storstadsregionerna. Det räcker inte att ”spara natur” utan det krävs en offensiv planering för friluftslivet med tydliga strategier och mål. En kvalitativ Grönplan måste utarbetas innan ytterligare planering görs för exploatering av friluftsmark.

Därtill anser Friluftfrämjandet att demokratin i planprocessen ej fungerat särskilt väl. Då Rankhusområdet är ett välbesökt strövområde anser de att många fler än de som fått direktinformation måste anses som berörda. Planhandlingarna har ej varit tillgängliga utanför arbetstid för de som ej har tillgång till Internet. De hänvisar även till hur Rankhusområdet hanterats i översiktliga planeringsdokument från 1880-talet och framåt. De anser även att ÖP 2000 ej ger en korrekt samlad bild av markanvändningen i kommunen med tanke på hur exploateringar skett utanför tätortsområdet.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3, framför allt 3.4 , 3.5 och 3.7.

23. Friluftsförbundet, Stockholms distriktförbund

Distriktet stödjer lokalavdelningen i dess krav på att kommunen drar tillbaka planprogramförslaget för utbyggnad av Rankhusområdet, utarbetar en Grönplan och reviderar Översiktsplan 2000.

- Strandskyddet får ej inkräktas på. Strandskyddet är en nationell tillgång som måste respekteras och vårdas för framtida generationer.
- Planering måste göras för närströvområden. Dessa kn inte vara för små. De fungerar då inte som strövområden och resultatet blir nedsliten naturmark.
- Bullerfria områden är mycket viktiga för hälsa och välbefinnande vilket gör att den centrala delen av Rankhus som idag har en god ljudmiljö, bör fortsätta att vara så.
- Kommunen har inte uppfyllt löftet om framtagning av en Grönplan. På grund av detta saknas översikt över var exploatering kan ske utan men för friluftslivet.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3, framför allt 3.4 , 3.5 och 3.7

24. Kungsängens Villaägarförening

För Kungsängens Villaägarförening anser inte att Trafikplats Kungsängen Östra (151) behöver byggas ut med ytterligare en på- och avfart mot Enköping. Jakobsberg och Kalhäll-Stäket har också ett trafikplatssystem som ger 2 uppfarter mot Stockholm och en mot Enköping. De klarar sig med det och det kan vi också. Det behövs bara bättre bullerskydd. Alltså behöver man inte rita in Skyttens väg, Bergencrantz väg och Ängsvägen i programområdet.

Om vägsystemet inom Rankhus tror vi, att om man öppnar vägar från Konst-, Artist- och Musikvägen mot Rankhus och Trafikplats 151, kommer de flesta att åka den vägen mot Stockholm. Det blir då 2-3 km kortare färdväg. Det gör 100-150 milj. per år. Det är en hel del pengar. Naturligtvis kan vår kommun bygga olika sorters hinder, så att det avskräcker folk att åka den vägen.

Rankhus är ett stort område med stora utbyggnadsmöjligheter. Här finns en bra möjlighet att först konstruera väl bullerskyddade bussgator och sedan lägga ut boendet. I programförslaget föreslås 3000 bostäder. Inget sägs om fördelningen lägenheter och villor. Enligt Översiktsplan 2000 anses cirka hälften av varje vara lämpligt. Inget sägs heller om hur många parkeringsplatser som behövs. Det har redan tidigare visat sig att en parkeringsplats per bostad inte är tillräckligt.

Vår kommun har nu planer på ett vidlyftigt höghusbyggande. Kungsängen ska tydligen också bli ett höghussamhälle på gott och ont. Vi föreslår, att lägenhetsfastigheter ska vara högst 6000 kvm, stå att lägenhetsfastigheterna också betalar för 100 % av sin tomtytas regnvatten.

Planprogrammet ger oss en känsla, att vi intresserade skulle föreslå ett byggande som HSB skulle följa. Det är HSB som ska planera ett rejält byggande inom en rimlig tid. 30 år är för länge. Det är ett sådant program vi ska ta ställning till.

Fantasier om nollalternativ: Att tro att Kungsängen inte utvecklas och växer, är ett ovanligt ställningstagande. Vi ligger så nära Stockholm, att Kungsängen säkert kommer att växa. Att plantera skog är dumt.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

25. Svenska kyrkan, Kungängen-Västra Ryds församling

Det är viktigt med kommunikationsmöjligheter från Rankhusområdet över till det befintliga Brunnaområdet. De tjänster vi vill och kan erbjuda till de som flyttar in i området vill vi gärna koncentrera till Brunnagården beläget vid Artistvägen. Det borde även vara av intresse för boende i Rankhusområdet att lätt kunna nå Brunna företagsområde med COOP och eventuella arbetsplatser där. Den planerade förbindelsevägen via Konstvägen i norra Brunnaområdet torde vara en bra lösning på detta. Gång- och cykelväg direkt mot Artistvägen tror vi skulle vara ett bra komplement för kommunikationen mellan de två områdena.

Kommentar:

Se kommentaren i kapitel 3.

26. Privatperson 1-2

De motsätter sig planerna på att bygga om eller ny trafikplats Kungsängen. Det finns lämpligare ställen att bygga anslutningsvägar till Rankhusområdet både ur buller- och miljöhänsen, till en billigare kostnad och framförallt av respekt för oss fastighetsägare, som förhoppningsvis också i framtiden har våra hem i planområdet. Därtill otillfredsställande hanteringen av samrådet.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

27. Privatperson 3

Hantering av samrådet otillfredsställande.

28. Privatperson 4

- Ändra planförslaget så att de permanenta fastigheterna söder om E18 kommer utanför förslaget. Av- och påfart mot Enköping utgår helt.
Förslagets gränsdragning slår mot möjligheten att få ett realistiskt pris för respektive fastighet vid en eventuell försäljning.
- Väganslutning från Kungsängen Östra i en slinga väster om Rankhus till Gröna dalen för att där delas upp i en väg under E18 till Kasko industriområde och vidare till Rönnbärsvägen, samt en väg rakt fram till Brunna avfarten och kanske en väg norr ut längs Gröna dalen med anknäring till skolor och stormarknad.
Förr eller senare kommer behovet av en anslutning västerut upp och nu är det dags att reservera mark och resurser för detta. Anslutningen ska gå via Rankhus och norr om nuvarande E18. För att binda ihop olika delar av Kungsängen så är det naturliga att ansluta Rankhus till södra delen av Brunna till *avfart Brunna*. Den önskade sammanbindningen av Kungsängens olika delar uppnås ej via Konstvägen. Observera fornminnena i närheten av avfart Brunna. En sådan lösning ger även möjlighet till kontakt med Kasko industriområde, utlovad ny väg samt blivande nya idrottsplats. Bifogar skiss med vägförslag.
Planerad genomfartsgata från Kungsängens trafikplats till Konstvägen kan ifrågasättas som varande de enda två infarterna för 3000 bilar i en framtid. Det måste vara enklare att komma till köpcentra, idrottsanläggningar och kulturella avdelningar typ bibliotek och skolor. Därför är det av största vikt att in- och utfart genom Kaskoområdet får högsta prioritet, det löser transportfrågan under utbyggnadsskedet och avlastar samhället i övrigt från tung trafik.
- Bullerriåder i form av vegetation samt även bullerplank längs E18 båda sidor anordnas. Det krävs nedgrävning av kraftledning samt tillskott av jord för skogen att växa i.
Det tilltänkta industriområdet norr om E18 kommer att skicka bullret från motorvägen tillbaka till samhället i söder. Miljömässigt är det heller inte så bra eftersom industrier inte alltid är av den renaste sorten och redan vägtrafiken är tillräckligt förorenande. En bättre lösning är en rejäl ridå av

vegetation bestående av höga och låga träd ett 100-tal meter längs E18 norra sida, kanske ett utökat fritidsområde fram till radiomasten eller reservmark för framtida behov om 30 år. Det finns områden för industriändamål färdig för inflyttning på flera platser i kommunen. En annan bullerdämpande åtgärd och miljövänlig satsning är att gräva ned kraftledningen längs E18 och plantera tät vegetation på denna förhatliga gata.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

29. Privatperson 5

Otillfredsställande hantering av samrådet.

30. Privatperson 6-7

Trafikplats Kungsängen skall ej byggas ut. Kraftigt bullerskydd skall byggas runt trafikplatsen. Planprogrammet skall ej omfatta de bebyggda fastigheterna vid trafikplatsen. Ett realistiskt förslag till trafiklösning är det som en arbetsgrupp tagit fram och som knyter ihop Kungsängen och Brunna med en lokalgata och med anslutning till såväl Rankhusområdet som till Kasko industriområde. E18 kommer då ej att belastas av lokaltrafik och kommunikation till och från Enköping löses via Brunna trafikplats.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

31. Privatperson 8-9

De är chockade över att en ny trafikplats har ritats in där deras fastighet är belägen och är missnöjda över hur samrådet har drivits.

32. Privatperson 10

Invänder å det starkaste mot förslaget att använda Konstvägen som länk mellan Rankhusområdet och Brunna då Konstvägen kommer att bli en vältrafikerad väg och för många en smitväg vilket drabbar de boende utmed Konstvägen. Frågan måste utredas till fullo innan byggnation tillåts i Rankhus så att inte alternativa trafiklösningar byggs bort.

- Det är inte orimligt att anta att hälften av Rankhus 3000 hushåll besöker COOP Forum minst 1 gång i veckan och att Konstvägen blir främsta vägvalet och att i så fall ökar trafiken med 1500 bilar/vecka varav huvuddelen mellan kl 17 och 20.
Från Rankhus till den plats de flesta vill besöka i Brunna (COOP) kan man enligt förslaget komma med bil antingen via Kungsängens trafikplats eller via Konstvägen. Avståndet kan ej vara lika långt, ca 3 km, som uppges i programförslaget.
- Uppenbar risk finns även för att Konstvägen kommer att trafikeras av boende i Brunna för trafik via Rankhus till Kungsängens centrum.

- Redan idag är Konstvägen vältrafikerad. Buller och fordon som framförs väsentligt snabbare än trafikhastigheten är dagliga situationer för oss boende. Detta samsas med barn som bor i anslutning till vägen och framförallt barn som går, åker spark och cyklar mm på Konstvägen. Ökar trafiken med bilar från andra områden, alltså "ej boende i området", är det en mycket påtaglig risk att antalet incidenter och allvarliga olyckor ökar väsentligt. Även buller och vibrationer för fastigheterna i vägens närhet kan komma att öka väsentligt.
- Vilka underlag och beräkningar finns för konstaterandet att Granhammarsvägen har tillräcklig kapacitet för en utökning av trafiken? Vägen har redan idag periodvis påtaglig trafik särskilt då föräldrar lämnar/hämtar barn vid förskolor och skolor. Även cirkulationsplatsen vid Energivägen är redan idag en trafikfara.
- Att förbättra för kommunal transport är positivt men detta kan uppnås genom att väg etableras där endast buss kan framföras, såsom skett på andra håll i kommunen där "smitvägar" för biltrafiken velat undvikas.
- Att vägen behöver finnas av säkerhetsskäl behöver förklaras bättre. '

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

33. Privatperson 11

- Miljökonsekvensbeskrivning utarbetas över hur exploateringen av Rankhusområdet påverkar boendekvaliten i befintlig bebyggelse i Kungsängen och Brunna

Det pågår en förtätning av bebyggelsen på flera håll i Kungsängen. Rankhusområdet är det naturliga närströvområdet både för dem som nu bor och de som flyttar in i tillkommande bebyggelse. Hur påverkas boendekvalitén för övriga boende i Kungsängen om Rankhusområdet exploateras?

Under rubriken Nollalternativ framhålles att utan exploatering kan tänkas att öppna ytor vid Rankhus och Stigstorp skogsplanteras, vilket skulle vara negativt för landskapsbilden. Det finns all anledning att ifrågasätta om inte en exploatering är mer negativ just för landskapsbilden.
- Programförslaget omarbetas att omfatta 1400-1500 bostäder i blandad tät och gles bebyggelse

I översiktsplanen har Rankhusområdet varit upptaget för framtida bebyggelse. Programmet för den fördjupade översiktsplanen för Bro-Kungsängen angav att Rankhus skulle kunna inrymma 1400 bostäder. Detta har tydligen ändrats under arbetet till 3000 bostäder vilket lagts in i detaljplaneprogrammet på bekostnad av stora inskränkningar i strandskyddet.
- Bebyggelsen planeras så att strandskyddet enligt gällande lag respekteras
- Utbyggnadstakten bör begränsas till 10-15 år med start efter det att byggnationen i Tibbleskogen anses slutförd

Med 100 lgh per år blir området färdigbyggt efter 30 år. Det innebär att de först inflyttade får leva större delen av sin boendetid med byggtrafik . Alternativt något kortare om byggtrafiken till norra delen dirigeras via Brunna med olägenheter för denna bebyggelse.

- Gränsen för planområdet justeras så att befintlig villabebyggelse i Kungsängen ej ingår
Med dagens teknik torde en utbyggnad av Kungsängens trafikplats enligt system "RUTER" kunna genomföras. Alternativt kan förslaget från gruppen av villaägare i Kungsängen bearbetas vidare. Anslutningen i Gröna dalen bör ske till en utbyggd Bygdegårdsväg varigenom bättre förbindelse Kungsängen-Brunna också skapas. Gamla Kungsängen har komplicerade trafiklösningar som inte medger den trafikstring som uppstår när blivande rankhusbor skall söka sig genom samhället till centrum.
- Ny detaljplan för trafikplats Kungsängen eller för annan trafiklösning skall vara fastställd innan bebyggelse igångsättes
- Studie över planerad bebyggelsens trafikstring genom såväl gamla Kungsängen som Brunna skall redovisas

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

34. Privatperson 12-13

De protesterar mot bygget av trafikplats vilket berör dem. Eftersom det redan finns en utfart mot Enköping finner de det orimligt att bygga en ny trafikplats i området.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

35. Privatperson 14-15

De anser att programförslaget påverkar alltför mycket intressen som berör tillgänglighet till natur och naturhänsyn, att det även infrastrukturmässigt finns delar som inte bidrar till ett sammanhållet och strategiskt utvecklat Kungsängen, att bebyggelsen skall begränsas till det idag avbrända området och dess omedelbara närhet samt att det positiva är strandpromenaden med "bryggor" utmed bergen.

- Byggplanens omfattning är alltför stor. De gröna partierna som inte drabbats av branden är ett viktigt rekreativt område och programförslaget minskar detta för kraftigt och minimerar ostörd naturupplevelse, bärplockning, djurs naturliga rörlighet.
- Byggplanen inkräktar alltför mycket på strandskyddet och behöver därför minskas och koncentreras kring nuvarande bebyggelse, inte minst för att kommunen skall framstå som en kommun som bryr sig om naturvärdena.
- Området närmast E18 undantas från bebyggelse för att befintlig vegetation skall utgöra en bullerskärm och för att detta är det närmaste grönområdet för centrala Kungsängen och därför extra värdefullt. Det finns ingen anledning att placera verksamheter här.
- Gärna en utbyggd trafikplats men ej till priset av vräkta husägare eller högre bullernivå. En utbyggd trafikplats måste rymmas inom nuvarande trafikplatsområde på södra sidan om E18 och med bullerförebyggande åtgärder.

På norra sidan borde dock plats finnas för påfartsramp västerut. Alternativet är att nyttja trafikplats Brunna.

- Koncentrera verksamheter till befintliga områden i Brunna och Kasma. Att ha fler verksamheter norr om E18 i ett viktigt rekreationsområde är ett typiskt generaltankefel som inte får bli verklighet. Ett alternativ är att på södra sidan av E18 fortsätta placera verksamheter och till detta bygga en ny lokalväg för trafik till Kasmos industriområde från Trafikplats brunna för att minska trafiken och öka trafiksäkerheten för skolbarn och dagisbarn i området kring Kungsängens kyrka. En del boende i Ekhammarsområdet kunde även nyttja den och på så sätt minska belastningen förbi skola, dagis och idrottsplats.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

36. Privatperson 16-17

De anser att planprogrammet för Rankhus och ny cirkulationsplats inte är bra då många kommuninnevånare blir drabbade. Något utav det gamla ursprungliga Kungsängen måste sparas. De anser att tidigare föreslagen avfart vid Dalkarlsbacken är mycket bra och även att förslaget som XXX lämnade vid mötet den 8 juni är bra på så sätt att inga behöver bli berörda av bygget vid Rankhus.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

37- 39. Privatperson 18-21

Planen att använda Konstvägen som genomfartsgata bör omprövas därför att

- Boendemiljön vid Konstvägen försämras
- Det medför ökat buller
- Ökade risker för innevånarna framförallt för barnen
- Konstvägen är ej byggd som genomfartsgata
- Överensstämmer ej med Översiktsplanen
- Miljökonsekvensutredning för Konstvägen saknas, ej tillräckligt underlag
- Underskattad trafikvolym i programmet, fler kommer att använda vägen
- Säkerhetsskäl som orsak till sammanbindning ifrågasätts
- För få delgivna utmed Konstvägen
- Försämring av marknadsvärdet för våra fastigheter

Istället föreslås att trafiken leds runt Norra Brunna på ny väg dikt intill gränsen mot Livgardets område av anledningarna; kommunal/HSB:s mark, redan bullerskadat område, brett skyddsområde fås. Konstvägen kan fortfarande fungera för busstrafik och även för gående/cyklande. Biltrafikspärr anordnas.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

40. Privatperson 22

Låt inte Konstvägen bli en matargata för trafik till och från Rankhus. Låt inte utbyggnaden av Rankhus ställa till problem för de boende i Norra Brunna.

Resonemanget i programmet bygger på att man bygger ut Kungsängens trafikplats. Men med tanke på att medel för en utbyggnad av trafikplats Kungsängen inte finns och att det redan finns en trafikplats ca 800 m därifrån så förefaller en utbyggnad av Kungsängens trafikplats inte sannolik. Denna motsättning behöver redas ut innan man över huvud taget går vidare med projektet.

Det är märkligt att programmet så lättvindigt föreslår att sammanlänknings Rankhus-Brunna ska ske via Konstvägen, som går rakt igenom och som delar bostadsområdena i norra Brunna, och därmed låta Konstvägen vara matargata för trafiken via Granhammarsvägen ned till Brunna trafikplats som blir den trafikplats som i huvudsak används om inte Kungsängens trafikplats byggs ut.

Redan idag utgör trafiken på Konstvägen ett problem; trafikbuller och avgaser, bebyggelse nära vägen, säkerhetsrisker för barnen. Vi boende har försökt förbättra trafikmiljön med olika former av farthinder och även uppmärksammat kommunen på trafikproblemen – detta utan resultat. Och nu föreslår kommunen Konstvägen som matargata till Rankhus...

Dra istället fram matarvägen från norra delen av Rankhus intill regementets område direkt ut till Granhammarsvägen och bygg denna väg innan utbyggnadsarbetena av Rankhus inleds.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

41. Privatperson 23

Rankhus är i stort sett den del av Kungsängen som är orörd. Vi är många som promenerar och njuter av naturen där. Självklart är att Rankhus inte ska bebyggas. Som boende i Kungsängen sedan 1963 har hen sett Kungsängen "växa upp" till en mycket trevlig kommun. Kungsängen var fint med all natur och fina strövområden men har förändrats. Strövområden försvinner eller minskar på grund av byggnation till exempel husen på Topazvägen, lyxhusen i Sylta, Norrboda, Svartviken och Furuhallsvägen. Diskussioner pågår om hur Kungsängens centrum ska se ut och en plan för Kungsängens centrum måste vara klar innan vidare byggnationer av bostäder. Hur är det tänkt angående ökad trafik på Konstvägen och Skyttens väg? Kommer husen utmed dessa vägar att bli mindre attraktiva?

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

42. Privatperson 24

Förslaget om att dra bussgatan genom skogen mellan bebyggelsen i Norra Brunna och Livgardets område är dåligt genomtänkt ur flera synpunkter:

- Bussgatan skulle då gå längst ut i området och alla boende i området skulle få långt till busshållplatsen.
- På mötet protesterades mycket mot att strövområden skulle förstöras i och med Rankhus bebyggs. Drar man en bussgata mellan bebyggelsen och Livgardet förstör man ännu mer strövområde, vilket det inte finns någon anledning till.

- Konstvågen är idag bussgata. Det finns inget skäl vare sig ekonomiskt eller miljömässigt att inte fortsätta på denna redan skapade bussgata ner mot Rankhus.
- Biltrafik ej nödvändig. Endast bussgata samt gång- och cykelväg.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

43. Privatperson 25

Det är inte acceptabelt med ett vandringsstråk utefter strandremsan vid Ryssgraven på min privata tomtmark. Det är en markant olägenhet av följande skäl:

- Delar av min privata tomt tvångsinlöses
- Strandlagsrätten överskrides av kommunen
- Hemfridszonen blir kraftigt reducerad då min fastighet är placerad endast 20 meter från vattenlinjen
- Terrängen är kraftigt sluttande och är att beteckna som en ren brant
- Som skattebetalare är det olämpligt att bekosta stora markarbeten + investering av icke ägd mark för det ringa mervärde det skulle ge att förlägga vandringsleden på anvisad sträckning i planprogrammet.

HSB-representanten framförde vid mötet att vandringsleden ska uppfattas som en eventuell vandringsled utan anspråk på att placeras enligt ritningen i planprogrammet.

Kommentar:

Planprogrammet har reviderats så att vandringsleden planeras gå runt befintlig bebyggelse.

44. Privatperson 26-27

De anser att byggnationen i den planerade utsträckningen inte ska ske med motiveringen

- en ”lunga” för intillboende försvinner
- bullret i området kommer att öka ytterligare
- Kungsängens centrum är inte dimensionerat för den planerade utbyggnaden.

Om byggnation ändå sker enligt planerna så

- får den inte inkräkta på lagstadgat strandskydd, snarare ska den ej bebyggda strandnära marken utökas
- ska området närmast motorvägen (Hjortvägen, Rådjursvägen, Älgvägen och Rankhus) lämnas ifred.

Angående Kungsängens trafikplats

- om den utritade trafikplatsen blir verklighet kommer den att förstöra – eller störa – boendet för människor, varav många bott i området i över 40 år
- den utbyggda trafikplatsen ger ett för kort avstånd för en avfart från respektive påfart mot Enköping
- en annan lösning med utbyggnad på rankhussidan och med anknytning till Brunna trafikplats borde vara möjlig. Elever vid Upplands-Brogymnasiet vt 2002 i kursen teknologi C planerade det aktuella området och kom fram till att inte röra byggnationen vid Kungsängens trafikplats. Istället drog de en väg från det framtida Rankhusområdet genom Gröna dalen och till Brunna trafikplats.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

45. Privatperson 28

Förordar en mycket mera försiktig utbyggnad av Rankhus, med sammanhängande ”stora gröna svep” snarare än ”små gröna stråk” inklämda här och där. Bra strövområden är viktiga för folkhälsan, både för den fysiska och för den psykiska hälsan. De små gröna stråk som är inritade på plankartan kommer inte att räcka för 25 000 invånare i Kungsängen. För många i Kungsängen är Rankhus strövområde ett andningshål idag. Ganska risigt och vanskött men ändå; mångas smultronställen, jogging- och svampskogsmarker kommer att försvinna vid en exploatering.

1. Trafikplats Kungsängen

Skippa fullt utbyggd trafikplats på grund av förmodade stora tekniska problem, förfulning, inkräktan på nuvarande villaområde, inlösen av fastigheter. Välj istället den smarta anslutningen till trafikplats Brunna som några grannar lämnat förslag om.

2a. Strandskyddet och områdets inneboende naturvärde

Bevara strandskyddets 300-meters gräns. Sköt och vårda strandskyddsområdet som ”Naturpark” = trädgallring, busk- och slyröjning, kontinuerlig städning. Idag är ”skogen” bitvis mycket risig och svårtillgänglig. Naturparksområdet skulle kunna kompletteras med ”woodlandsplanteringar” närmast de tänkta husen dvs. komplettering med växter som trivs i ”skogsmiljön”.

2b. Jämförelse: Är Gröna dalen skyddsvärd?

Varför ska Gröna dalen ”skyddas” med grön skärm? Bygg hellre intill Gröna dalen än nära vattnet. En bättre skötsel av gräsmarken i Gröna dalen vore önskvärt.

Tistelodlingarna som nu förekommer ser för d-j ut. Ett välskött Gröna dalen kan jämföras med Gärdet i Stockholm. Hela sträckan från Brunna ned till Tibbleviken borde ses som en helhet och ”fejas” 2-3 ggr under sommarhalvåret. Man kunde även plantera lite fina solitärträd.

3. Fästingplågat område

Fästingplågan är ett aktuellt problem under hela sommarhalvåret och det försvårar utnyttjandet av Rankhus som strövområde idag. Föreslår därför åtgärder för att minska risken för motionärer och hundar; röj/klipp eller trimma ned allt högt gräs längs efter stigar och skogsvägar. Det kostar säkert en del men blir nog samhällsekonomisk lönsamt om sjukvårdskostnader mm tas med i beräkningen. Om man redan idag börjar sköta strandskyddsområdet som naturpark och med tanke på fästingarna skulle säkert ”Goodwillen” öka för hela det framtida byggprojektet.

4. Börja exploateringen ”norrifrån”

Börja bygg i norra änden närmast Brunna för där finns lite ”infrastruktur” att bygga vidare på såsom ”coop-lada”/stormarknad och ”trafikplats” som kan nyttjas av de första nybyggarna.

5. Möjligen ett undantag från strandskyddet?

Angående strandskyddet och den byggnation som redan finns intill Ryssgraven dvs. ”Fallet”, ”Italienska villan” och eventuellt även ”Stigstorp”; dessa områden kan kanske upplåtas som kolonistugeområde (jfr Tanto i Stockholm) under förutsättning att nuvarande fastighetsägare önskar sälja under de närmaste 5-10 åren. Ett annat alternativ är att åkerbitarna intill upplåts för kolonistugelotter. Ett kolonistugeområde är ju öppet för allmänheten så det blir ingen privatisering av strandområdet.

6. "Förtätning" av villaområden?

Det finns fastigheter i Kungsängen som är fuskbyggen, dåligt underhållna eller ohälsosamma på grund av radon. Kunde kommunen eller HSB köpa in dessa fastigheter då de säljs och överväga rivning och nybyggnation istället? En sådan äldre villatomt är 1000-2000 kvm och skulle säkert rymma 3-5 radhus istället. Då kanske några av de små gröna kilarna i villakvarteren kunna sparas.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

46. Privatperson 29

Låt inte Konstvägen bli en matargata för trafik till och från Rankhus. Låt inte utbyggnaden av Rankhus ställa till problem för de boende i Norra Brunna. Resonemanget i programmet bygger på att man bygger ut Kungsängens trafikplats. Men med tanke på att medel för en utbyggnad av trafikplats Kungsängen inte finns och att det redan finns en trafikplats ca 800 m därifrån så förefaller en utbyggnad av Kungsängens trafikplats inte sannolik. Denna motsättning behöver redas ut innan man över huvud taget går vidare med projektet.

Det är märkligt att programmet så lättvindigt föreslår att sammanlänkningsstråket Rankhus-Brunna ska ske via Konstvägen, som går rakt igenom och som delar bostadsområdena i norra Brunna, och därmed låta Konstvägen vara matargata för trafiken via Granhammarsvägen ned till Brunna trafikplats som blir den trafikplats som i huvudsak används om inte Kungsängens trafikplats byggs ut.

Redan idag utgör trafiken på Konstvägen ett problem; trafikbuller och avgaser, bebyggelse nära vägen, säkerhetsrisker för barnen. Vi boende har försökt förbättra trafikmiljön med olika former av farthinder och även uppmärksammat kommunen på trafikproblemen – detta utan resultat. Och nu föreslår kommunen Konstvägen som matargata till Rankhus...

Dra istället fram matarvägen från norra delen av Rankhus intill regementets område direkt ut till Granhammarsvägen och bygg denna väg innan utbyggnadsarbetena av Rankhus inleds.

Önskar svar på följande frågor:

Hur blir trafiksituationen på Konstvägen med tung och nersmutsande byggtrafik? Går det överhuvudtaget att bo kvar för oss som bor utefter vägen? Hur kommer kommunen att kompensera oss? Blir det bullerplank och lägre taxeringsvärden? Barnfamiljer som bor norr om Konstvägen – hur ska de våga skicka barn till Brunnaskolan?

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

47- 48. Privatperson 31-32

De motsätter sig förslaget om Konstvägen som matargata för trafiken till och från Rankhus. Exploateringen av Rankhus får ej ske genom klara försämringar för de som nu bor och i framtiden kommer att bo i Norra Brunna.

Alla hushåll i Norra Brunna kommer att bli berörda av miljöproblem som starkt trafikbuller och avgaser. Redan idag har vi sådana problem på grund av trafiken på E18 och flygtrafiken, vilket inte borde vara helt okänt för kommunen. Ur säkerhetssynpunkt

utgör trafiken också en stor risk, inte minst för barnen som ska till och från skolan eller till kompisar. Detta gäller alla som bor norr om Konstvägen. På flera gator har vi själva försökt förbättra trafikmiljön genom olika former av farthinder. Samtidigt som vi flera gånger försökt få kommunen att göra något åt den nuvarande trafiken på Konstvägen – detta utan resultat. Att då föreslå Konstvägen som matargata till Rankhus visar på ett visst förakt för de boendes problem.

Dra istället matarvägen från norra delen av Rankhus intill regementets område direkt ut till Granhammarsvägen. Det borde även kunna dras en väg direkt ifrån E18, vid avfarten Kungsängen, via Rankhus.

49. Privatperson 33-34

De protesterar mot planerna på att förlägga ett verksamhetsområde på norra sidan av E18 och vill att området istället ska lämnas orört. Vidare yrkar de på att vägsträckningen från Avfart Kungsängen via Hjortvägen under E18 mot KASMO industriområde får en sträckning ca 400-500 meter norrut vid den redovisade gröna korridoren. De protesterar även mot en utbyggnad av trafikplats Kungsängen. De anser att kommunen i planprogrammet negligerar de problem som uppstår för de boende sydväst om E18. Till exempel har kartorna ingen färgmarkering och bullersituationen redovisas enbart för området norr om E18.

Det föreslagna verksamhetsområdet och området sydväst om E18 ligger på samma ursprungliga bergsplatå. Bergsplatån delas av motorvägen som är belägen i ett djupt sprängt schakt med upp till 6 meter höga sidor, där den nordöstra sidan dominerar i höjd med ca 10 meter. Det djupa bergsschaktet fungerar som en resonanslåda för det störande motorvägsbullret och ackumulerar förmodligen även en hel del avgaser. Nu har även en kraftledning placerats parallellt med motorvägens södra sida och då vegetation ej får växa upp i kraftledningsgatan så lämnas fritt spelrum för buller och avgaser att nå fram till bostadsbebyggelsen söder om motorvägen. Det tänkta verksamhetsområdet kommer att exponeras på ett mycket menligt sätt i vår boendemiljö eftersom ingen skylande växtlighet tillåts. Hela södra sidan av planområdet är mycket känsligt för vindar. Blåser det från nordväst ökar motorvägsbullret till ett öronbedövande då därifrån. Och blåser det från sydväst blir det viceversa. Det är inte svårt att föreställa sig vad som kommer att ske ifall man hugger ner den ljudabsorberande barriär av träd och växtlighet som finns för att ge plats åt ett verksamhetsområde med huskroppar upp till 4 våningar och däröver; det blir fritt spelrum även för rakt nordliga vindar att föra in motorvägsbullret bland bebyggelsen på södra sidan. Dessutom kommer höga byggnadskroppar att reflektera motorvägsbullret rakt över vägen. Scenariot blir en konstant bullermatta hur än vindarna vänder. Planprogrammets formulering ”kan komma att fungera som bullerskärmar” visar att ingen med säkerhet kan garantera att det kommer byggnadskroppar som fungerar som bullerskärmar. Säkert är dock att den redan idag för höga bullernivån och föroreningarna på sydvästra sidan av E18 kommer att öka. Även verksamhetsområdet kommer att alstra en hel del störande ljud. Kommunen och NCC har en hel del outnyttjad bättre lämpad industrimark i Brunna industriområde där många industrilokaler långa tider stått tomma. Det finns inget allmänintresse att ta också detta område i anspråk för industrimark.

De har tagit del av XXX inlägga till kommunen och stöder hans förslag på vägsträckningar. De instämmer även i hans syn på att lämna ett orört område närmast E18, ett område som är 400-500 meter brett och som kan fungera som värn för deras störda boendemiljö. Området kommer dessutom att kunna fungera väl som ett

rekreationsområde för ekhammarsborna då alla våra nära rekreationsområden är bebyggda, t ex Svartviken.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

50. Privatperson 33 och 6 st. namnunderskrifter

Framför synpunkter som arbetats fram tillsammans med 7 berörda fastighetsägare kring Kungsängens trafikplats. De är enhälligt emot utbyggnaden av trafikplats Kungsängen samt att de inte har några invändningar mot den förberedande planen för Rankhus.

Vad motiverar trafikplatsens utbyggnad och den föreslagna vägsträckningen? Hur är de ekonomiska och teknisk förutsättningarna? Hur långt har kommunen kommit i förhandlingarna med vägverket och hur ställer sig Vägverket?

Trafikplats Kungsängen kom till under förutsättning att det inte skulle vara västliga ramper på grund av närheten till Brunna Trafikplats. Nu är trafikintensiteten högre så vad är det som gör det möjligt att nu bygga västliga ramper? Därtill kommer motorvägen, om trafikplatsen byggs ut, att användas som lokalgata mellan Trafikplatserna vilket de inte tror att Vägverket eller Trafiksäkerhetsverket ser med blida ögon på.

De föreslår istället att vägen som utgår från Bygdegårdsvägen via Kasmö industriområde och ut till Granhammarsvägen dras fram till Västra Rydsvägen och vidare under befintlig viadukt under E18 och rakt in i Rankhusområdet. Här anslutes även till Hjortvägen medelst en ny väg genom det nya industriområdet längs E18 på Rankhussidan. Hjortvägens andra ände mynnar rakt in i avfarten från E18.

Argumenten för förslaget är

- Granhammarsvägen har karaktär av huvudled, vägens kapacitet tas till vara
- Busslinje kan dras Hjortronvägen-industriområdena-Rankhus-pendeltågstationen
- Viadukten så bred att den rymmer bilväg, gångväg och andra aktiviteter, intrånget i Gröna dalen är marginellt
- Flytten av idrottsplatsen till Gröna dalen underlättas, den får bra tillgänglighet,
- Små konsekvenser för de kringboende, långt från privat bebyggelse och i idag outnyttjad terräng
- Industriområdena på var sida av E18 binds samman, ingen tung trafik på Skyttens väg

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

51. Privatperson 35-38

De motsätter sig planprogrammet och framför att planerna för Rankhus får negativa effekter för familjen framförallt för barnen, som rycks upp från sin trygghet.

Familjeföretaget är beroende av fastighetens markområde och vid en flytt riskerar det att läggas ned vilket leder till ett sämre ekonomiskt läge, förmodade svårigheter att få nytt arbete och därmed bidragsberoende. De har lagt ner stora pengar på renovering och tillbyggnad av huset.

52. Privatperson 39

Rankhusområdet bör fortsätta att vara strövområde för Kungsängen. Kungsängen bör istället expandera mot Bro- och Bålstaområdet.

”Fallet” är en av de större fastigheterna inom Rankhusområdet och är belagd med strandskydd. Fastigheten har anor från 1700-talet och bebos av personer med referensramar till tidigt 1900-tal. Under 1900-talet sköttes Rankhusområdet av flera markägare med jord- och skogsbruk på ett föredömligt sätt - idag saknas det helt. Redan då var området ett omtyckt strövområde för kungsängsbor. Markägarbyten under senare delen av 1900-talet har lett till områdets misskötsel, därtill kan en rad bränder läggas. Men området är fortfarande ett attraktivt strövområde med goda kontakter och utblickar mot Ryssgraven.

Det finns inget behov av strandpromenad över Ekhammar 1:20 och 1:23 samt Kyrkbyn 1:7. En sådan innebär ett flagrant ingrepp i hemfridszonen.

Det behövs bostäder men även strövområden. Rankhusområdets bergiga terräng gör det mer lämpligt som strövområde än bebyggelsområde. Kungsängens utveckling är en del av Mälarenregionens utveckling med sammanlänkning av områden runt Mälaren och detta gör att det är mer naturligt att Kungsängen expanderar i riktning mot Bro- och Bålstaområdet vilket även länsstyrelsen länge hävdar. Parkeringsmöjligheterna vid Kungsängens station är redan idag starkt begränsade. En utbyggnad mot Bro- och Bålstaområdet möjliggör utbyggnad av p-platser vid Bro. Därtill är buller från E18 idag besvärande inom Rankhusområdet.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

53. Privatperson 40-41

De föreslår att befintligt bostadsområde norr om motorvägen bevaras och planläggs för permanent villabebyggelse. Området kan kanske utökas något.

De anser att Rankhusskogen ska bevaras som strövområde. När nu Kungsängen förtätas och byggs ut, t ex i Svartviken, finns ett ännu större behov av ett närströvområde för motion och rekreation. Rankhusskogen har alltid varit och är en riktig skog som används av boende i Kungsängen för skogspromenader, motion, bär- och svampplockning etc. Skogen närmast Kungsängen utnyttjas även av Bergaskolan, dagisgrupper mm då den ligger inom gångavstånd.

Om man ändå väljer att bygga så borde i princip utbyggnaden ske väster om vattendelaren mot Gröna dalen. På så sätt fås ett brett strövområde med ett ordentligt strandskydd. Trafikförsörjningen kunde ske genom att Bygdegårdsvägen förlängs under motorvägen och dras utmed befintlig GC-väg som på så sätt får belysning.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

54. Privatperson 42

- Eventuell ändring av trafikplats Kungsängen söder om motorvägen ska ej påverka befintliga bostäder, dvs. markering ska tas bort från planförslaget.
- Arbetsplatsområdet i södra delen av motorvägen ska utgå ur programmet. Bullerskydd behöver anläggas oavsett ny bebyggelse.

- Befintligt bostadsområde norr om trafikplats Kungsängen planläggs för permanent villabebyggelse.
- Ett närströvområde bibehålles i områdets södra del.
- Eventuell ny bostadsbebyggelse i Rankhusskogen samordnas via angöringsväg på östra sidan av Gröna dalen och samordnas med Kasko industriområde.
- Om ny trafikplats Kungsängen ska genomföras ska ersättning till samtliga berörda fastighetsägare föreligga innan detaljplaneprogrammet antas.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

55. Privatperson 43-44

Trafikplats Kungsängen

Om trafikförsörjningens kärna är oklar (av- och påfart via trafikplats Kungsängen), är också planprogrammets oklart vilket medför att det svårligen kan fattas några avgörande beslut angående centrala frågeställningar som t ex förändringar av strandskyddet, eftersom man då inte kan bedöma exploateringens omfattning och planprogrammets substans. Kort sagt, planprogrammet är mycket flytande.

En av- och påfart från E18 till Rankhusområdet längre västerut aktualiserar åter frågan om det kan vara mer realistiskt att börja en eventuell exploatering av området från norr.

Strandpromenad

”Fallet” (Ekhammar 1:20, 1:21, 1:22 och 1:23) har flera ägare som tillsammans sköter området enligt gemensam syn och gamla traditioner. Bostadshuset ligger närmare än 20 meter från stranden. Vid stranden finns olika typer av anläggningar; kajkonstruktion av sten, gemensam badplats, cementbrygga, båtplatser. I anslutning till strandmiljön på 1:20 finns också vår dricksvattenbrunn och en väl utnyttjad jordkällare. De geotekniska förutsättningarna för en vandringsled vid grannfastigheten i söder, Kyrkbyn 1:7, är synnerligen dåliga då det ovanför ligger en instabil rasbrant full v sprängsten. Stranden under vattenytan är mycket brant och, enligt dykare, formad som en hylla med obehaglig överhängskaraktär vilken eroderats fram av de starka strömmarna. Den föreslagna vandringsleden längs stranden torde kunna rubriceras som förberedelse till grovt hemfridsbrott och vi tänker inte under några omständigheter upplåta vår sedan 100 år vårdade mark till allmän vandringsled/strandpromenad. De hoppas att ansvariga planerare inte är så respektlösa utan att vandringsleden är en grov skiss som kommit till utan kännedom om lokala förutsättningar. Alltsedan gamla tider har det funnits ett gångstråk på berget strax ovanför vår mark med utsikt både över våra tomter och Mälaren. Detta stråk har förbundit Rankhus med Stigstorp och kan med fördel fortsätta att göra det. Om närkontakt önskas med vattnet kan stigen norr om våra tomter böja ned mot Mälaren på ett naturligt sätt.

Naturvärden

”Fallet” är gammal kulturmark med sina rötter i torpet Carlberg från ca 1850 (se häradskartan från 1860). Denna ängs- och lundmark har sedan denna tid slagits med lie och görs så än idag för att bevara en ursprunglig karaktär och en avsevärd artrikedom (biologisk mångfald). Vi kommer att söka EU-bidrag för slätteräng för att bekräfta och stödja denna insats för miljön. ”Fallet” är en väl sammanhållen enhet och drivs på ett enhetligt sätt med största respekt för de natur- och kulturvärden vi förvaltar. Vi kan bevara naturen och verka för den biologiska mångfalden i egen regi. Enligt programmet skall naturvärden skyddas men en strandpromenad inom vårt område skadar naturen.

Strandskydd

Ett strandskydd på 300 meter längs Mälarstranden är ett riskintresse och skall bibehållas. Avstegen från strandskyddet motiveras inte i programmet. Programmet avhandlar en essentiell del av kungsängs- och brunnabornas närströvområde och detta bör med strandskyddslagens hjälp hållas intakt.

Allmänt

- Vi ser ingenting i detta planförslag som explicit speglar en intention att ta hänsyn till och respektera de privata markägare som redan finns i området.
- På sid 22 i planprogrammet och även senare föreslås att den ena höghusbebyggelsen skall motivera/legitimera den andra. Ett sådant resonemang är barockt.
- Angående nollalternativet så tror vi att många ansvarskännande natur/friluftsintrasserade i Kungsängen och brunna skulle ställa upp och på frivillig basis hålla t ex området kring Rankhus och Stigstorp i ett gott öppet skick om en exploatering uteblev och området arrenderades av kommunen.
- Landskapsprofilen på sid 13 i programmet är alltför summarisk och missar mycket; den förlorar därför i trovärdighet och sin mening.
- Porten till Upplands-Bro från Stockholm via Stäketsön utgörs nu av den miljöförstörande monstruös bergkrossanläggning. Vi hoppas att detta inte är signifikativt för kommunens inställning till natur och miljö utan att politikerna respekterar de befintliga naturvärdena och privata fastighetsägare.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

56. Privatperson 45

Har under sitt liv tillbringat mycket tid i Rankhusområdets natur, ser med fasa hur den möjligheten är på väg att försvinna. Inser att det är nödvändigt att bygga bostäder men undrar till vilket pris och i vilka former.

Framför att här finns ett unikt ursvenskt natur- och kulturlandskap som på egna villkor fått växa fram och som hyser en bred flora och fauna. Det är unikt att sådan natur fortfarande existerar på ett sådant här kort avstånd från storstaden, sällan kan en sådan tystnad och frid omsluta en människa på ett så kort avstånd från en större ort. Omgivningar som dessa bör bevaras och tilldelas speciell respekt. Är det inte just tack vare den här ovärderliga naturen som man bosatt sig här i Upplands-Bro. Varför tar inte kommunen vara på och vårdar denna unikt historiska naturskatt? Att anlägga bostadsområden och publika ”grönområden” kommer att rasera allt detta och ge stereotypa, förfabricerade ytor som gjorda för att skräpas ned och nötas. Intrånget i strandskyddsområdet medför att strandområdet som är skört och fågelrikt inte kommer att stå pall för den stress som utbyggnadsplanerna kommer att orsaka. Brutala ingrepp som de planerade lämnar oläkbara sår i natur och miljö.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

57. Privatperson 46

Motsätter sig att området bebyggs, att vandringsstråk längs stranden anläggs samt anser att strandskyddsområdet ska bevaras med följande argument.

Vandringsleden med vidlyftiga konstruktioner på berg och stup och bryggor i vassvikarna blir kostsamt att anlägga och underhålla för skattebetalarna. Dessutom föreslås att stråket under hemfridsbrottsliknande former läggs på privat strandmark och vandaliserar trädgårds-, brygg- och andra anläggningar i ett gammalt kulturlandskap. Kungsängen Kanotklubb har därtill sin brygga nedanför "Sjövillan" Sedan över 100 år finns en bra fungerande promenadväg från Lilltorpet till Stigstorp där man går i skön och omväxlande skogsnatur. Man kan här lätt från flera ställen nå strand och orörda klippor.

Motorvägen med dess buller och nödvändig ombyggnad skapar enorma långsiktiga problem. Ett unikt, orört lättillgängligt naturområde går till spillo. Husen kommer att ligga på långt och obekvämt avstånd till pendeltåg, affärer och annan service i Kungsängens centrum. En bil med tillhörande avgaser kommer att bli en nödvändighet för varje hushåll. Värna om de befintliga innevånarnas/skattebetalarnas intressen och sälj inte ut deras ströv- och naturområden. Kommunen/HSB föreslås inventera sina egendomar för att finna lämpligare områden att bebygga.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

58. Privatperson 47

Vi finner det märkligt att man i planprogrammet föreslår att sammanlänknings Rankhus-Brunna ska ske över Konstvägen som går rakt igenom och delar bostadsområdena i norra brunna. Redan idag utgör trafiken på Konstvägen ett av de största miljöproblemen i norra brunna i form av starkt trafikbuller och avgaser där ett antal hus bara ligger 10-12 meter ifrån denna väg. Ur säkerhetssynpunkt utgör trafiken också en stor risk, inte minst för barnen som ska till och från skolan.

Ett bättre förslag som nämndes på mötet är att dra matarvägen från norra delen av Rankhus intill regementets område direkt ut till Granhammarsvägen. Detta torde inte vara ett problem eftersom denna mark ägs av kommunen och HSB. Det är också viktigt att denna nya väg byggs innan utbyggnadsarbetena med medföljande byggtrafik inleds.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

59. Privatperson 48-49

Vid en mindre "marknadsundersökning" gjorde vi en rundvandring på ca 45 minuter för att se om det fanns ett intresse av att ha ett verksamhetsområde på norra sidan av motorvägen. Det visade sig att 9 av 10 som öppnade dörren var positiva till att vi engagerade oss i att bevara detta verksamhetsområde som ett grönområde dvs. som det är idag.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

60. Privatperson 50 och 34 st. namnunderskrifter

Låt denna underbara skog få vara ifred med sina stora vackra berg och alla fina träd och övrig natur! Vi behöver verkligen få ha kvar hela denna ljuvliga skog som ger oss livsglädje och rekreation! Man har ju redan skövlat vid Svartviken däruppe och även tagit bort den vackra skogskullen i Furuhällskvarteret! Vidare håller man på vid Vattentornet med mera! Alla träd och övrig växtlighet är dessutom nödvändigt och nyttigt för syrets skull! Allt detta påverkar även många förutom de som bor i området som vill kunna ha ett skönt friluftsliv där vid olika tillfällen! Även djuren blir påverkade!

61. Privatperson 51-52

1. Den nordliga matarvägen via Konstvägen måste flyttas norrut.

Genomfartsvägar ska dras utanför bostadsområden. Enligt konsult i panelen beräknas trafiken till 10-15 000 fordon/dygn. Bostadsområdet är tätbefolkat och många barn bor utmed Konstvägen och angränsande gator. Husen ligger 5-15 meter från vägen. Vägen behöver istället placeras norr om Brunna strax norr om bebyggelsen. Kollektivtrafiken kan då gå i cirkel från Kungsängens station, runt Kungsängen, förbi Tibble, Brunna och Livgardet och igenom Rankhus tillbaka till stationen. Av det som sades på mötet tolkar jag det som att HSB kan tänka sig att bekosta en sådan väg.

2. 3000 bostäder är för mycket i Rankhus. Området närmast Livgardet ska förbli obebyggt.

Det enda rekreationsområdet inom gångavstånd i Brunnas närhet bebyggs. Även personer som bor utanför de angränsande områdena använder Rankhus för rekreation. Vi är inte emot hela bygget men vi anser att man inte ska bebygga hela Rankhusområdet. Skrinlägg planerna på bebyggelse i den nordliga delen, med andra ord området som gränsar till Stigstorp, rakt in mot Koloniområdet/Konstvägen och Livgardet i norr. Då får brunnaborna och rankhusborna ett gemensamt rekreationsområde. I den södra delen är det viktigt att ett rejält bälte av skog lämnas kvar mellan Gröna dalen och bebyggelsen. Är den kommunala miljöplanen från 1970/80-talet beaktad?

3. Det blir för trångt.

3000 nya bostäder ger 6-10 000 nya invånare. Det blir väldigt trångt. Om man halverar antalet bostäder blir antalet människor i området bättre dimensionerat i förhållande till den yta som finns. Många av oss som flyttade hit för att bo i ostörd natur och för att Mälaren ligger nära. Vi blir besvikna om det byggs hus hela vägen upp till Livgardet och än värre om Konstvägen används som matarväg.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

62. Privatperson 53 och 73 st. namnunderskrifter

Vi protesterar mot industribyggnation i det natursköna Rankhusområdet.

63. – 106. har lämnat in samma yttrande.

63. Privatperson 54-55

65. Privatperson 58-59

66. Privatperson 60
67. Privatperson 6-7
68. Privatperson 61-62
69. Privatperson 63
70. Privatperson 64-65
71. Privatperson 26-27
72. Privatperson 66-67
73. Privatperson 53
74. Privatperson 68-69
75. Privatperson 16-17
76. Privatperson 4 och 70
77. Privatperson 71-72
78. Privatperson 8-9
79. Privatperson 73-74
80. Privatperson 75-76
81. Privatperson 77-78
82. Privatperson 79-80
83. Privatperson 81-82
84. Privatperson 83-34
85. Privatperson 85-86
86. Privatperson 87-88
87. Privatperson 89-90
88. Privatperson 91 och 129
89. Privatperson 92
90. Privatperson 93-94
91. Privatperson 95-96
92. Privatperson 33-34
93. Privatperson 97-98
94. Privatperson 99
95. Privatperson 100 (*)
96. Privatperson 101 (*)
97. Privatperson 102 (*)
98. Privatperson 35-37 (*)
99. Privatperson 103 (*)
100. Privatperson 104 (*)
101. Privatperson 105 (*)
102. Privatperson 106 (*)
103. Privatperson 107-108 (*)
104. Privatperson 109-110
105. Privatperson 111
106. Privatperson 112-113

Följande ändringar, tillägg och kompletteringar skall beaktas, utredas och redovisas offentligt:

- Skrafferat område för Trafikplats Kungsängen söder om motorvägen tas bort från planförslaget.
- Arbetsplatsområdet i södra delen mot motorvägen utgår ur planprogrammet.
- Befintligt bostadsområde norr om Trafikplats Kungsängen bevaras och planläggs för permanent villabebyggelse.
- Ett närströvområde för det fria friluftslivet med minst 700 meter bredd skapas i områdets södra del från motorvägen och befintligt bostadsområde i Rankhus.

- Angöringsväg via östra sidan av Gröna dalen till eventuell ny bostadsbebyggelse i Rankhusskogens mellersta del samordnas med ny trafiklösning för Kasmo industriområde och inarbetas i detaljplaneprogrammet.
- Alternativ med maximalt 1400-1500 bostäder i blandad bebyggelse och bevarat lagstadgat strandskydd redovisas.
- Miljökonsekvensutredning genomförs där Rankhusprojektets påverkan på befintlig bebyggelse och boendemiljö i Gamla Kungsängen samt belastning på Kungsängens centrum redovisas.
- Om ny trafikplats Kungsängen bibehålles skall avtal om ersättning till samtliga berörda fastighetsägare föreligga innan detaljplaneprogrammet antas.
- Om Rankhusprojektet i någon form över huvudtaget skall genomföras skall genomförandetiden maximeras till lagstadgade 15 år för hela området.

(*)

Protesterar mot utbyggnaden av Rankhusområdet och motsätter sig tvångsinlösen av fastigheten.

Tar därvid stöd av Expropriationslagen, PBL samt den utvidgade EU-rätten angående äganderätt och frågar efter vilken paragraf som kommunen anser sig ha stöd av för expropriering.

Anser att annan mark finns tillgänglig i Brunna för etablering av verksamheter. Anser även att argumentet för verksamheter att området är bullerstört ej håller då bullret idag ej uppfattas som störande och att bullerskydd kan anordnas på norra sidan i likhet med det som gjorts för Svartviken.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

107. Privatperson 114-115

Det planerade verksamhetsområdet stryks ur både planprogrammet och översiktsplanen. Området planläggs som bostadsområde istället.

Argumenten är; det finns annan mark för verksamhetsområde i kommunen, ifrågasätter om det finns efterfrågan på industrimark, samt att det är möjligt att uppföra bostäder i stället om kommunen åtar sig att bekosta bullerskydd i likhet med de bullerskydd som sätts upp på motorvägsbron åt Svartvikshållet.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

108. – 112. Privatperson 111, 108, 117-118, 111 och 116

Protesterar mot utbyggnaden av Rankhusområdet och motsätter sig tvångsinlösen av fastigheten.

Tar därvid stöd av Expropriationslagen, PBL samt den utvidgade EU-rätten angående äganderätt och frågar efter vilken paragraf som kommunen anser sig ha stöd av för expropriering.

Anser att annan mark finns tillgänglig i Brunna för etablering av verksamheter. Anser även att argumentet för verksamheter att området är bullerstört ej håller då bullret idag

ej uppfattas som störande och att bullerskydd kan anordnas på norra sidan i likhet med det som gjorts för Svartviken.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

113. Privatperson 126 och 42 st. namnunderskrifter

De ser stora nackdelar med en genomfartsled då detta leder till ökad trafik på Konstvägen:

- Beräkningarna hur bilrörelserna kommer att ske tror de inte kommer att överensstämma med verkligheten då de flesta troligen kommer att handla i Coop Forum och då använda Konstvägen. Därtill kommer resor till skolor, förskolor och företag i Brunna.
- Det finns risk för tung trafik på Konstvägen under byggtiden innan de sammanbindande gatorna byggts ut.
- Konstvägen har inte tillräcklig kapacitet för en trafikökning. Det är heller inte lämpligt med en trafikökning med tanke på angränsande tomter, bullernivå, farlig trafikmiljö, utsläpp av avgaser, lugnt och naturskönt läge.
- Fler än de som bor längs med Konstvägen berörs. Alla boende i Brunna påverkas av förändrad miljö, se punkten ovan, och av förändrat värde på fastigheterna.

I stället för att Konstvägen används föreslår de att en väg anläggs uppe vid militärens övningsområde eller att det ursprungliga förslaget med Musikvägen används. Musikvägen kantas inte på samma sätt som Konstvägen av bostäder och trädgårdar.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

114. Privatperson 127-128

De motsätter sig bestämt ”denna fullständigt hänsynslösa utbyggnad av området, där varken rekreationsvärden eller naturkvalitéer beaktas”. I yttrandet konstateras att deras närnaturområde föreslås bebyggas och att ”asfaltvägar och anlagda parker” har inte samma rekreationsvärde som strandszonen och skogarna har idag.

De ser stora nackdelar med Konstvägen som en genomfartsled då detta leder till ökad trafik och därmed föroreningar och buller som konsekvens.

Kommentar:

Se kommentarerna i kap 3.

5. Resultatet av samrådet

Följande kompletteringar och revideringar görs i planförslaget till följd av synpunkter, som har inkommit under utställningen:

- Planområdet har reviderats: området söder om E18 har avgått
- Markanvändningskartan har kompletterats med inslag av grönområden inom bostadsbebyggelseområden

- Markanvändningskartan har ändrats i vissa delar närmast Mälaren, där idag bebyggda delar har fått beteckning ”områden med fortsatt nuvarande markanvändning” och nya utbyggnadsområden kallas för ”bebyggelse, hänsyn till tillgänglighet för allmänhet”
- Markanvändningskartan har ändrats så att området för trafikplats Kungsängen har minskats något
- Markanvändningskartan har ändrats så att området norr om verksamhetsområdet har fått beteckning ”bostäder och/eller icke störande verksamheter”
- Planprogrammet har kompletterats med avsnitt av strandområden och strandskydd. Särskilda skäl för upphävandet av strandskydd på vissa delar har presenterats
- Linjen som markerar det gällande strandskyddsområdet i markanvändningskartan har rättats till
- Planprogrammet har ändrats så att tidigare kapitel ”Översiktlig miljöbedömning” har bearbetats till en behovsbedömning

För följande yttranden har samtliga framförda synpunkter inte tillgodosetts i programskedet:

- Upplands-Bro Naturskyddsförening
- Friluftsrämjandet, lokalavdelningen Kungsängen-Bro
- Friluftsrämjandet, Stockholms distriktförbund
- Kungsängens Villaägarförening
- Privatperson 4
- Privatperson 6-7
- Privatperson 10
- Privatperson 11
- Privatperson 12-13
- Privatperson 14-15
- Privatperson 16-17
- Privatperson 18
- Privatperson 19-20
- Privatperson 21
- Privatperson 22
- Privatperson 23
- Privatperson 24
- Privatperson 25
- Privatperson 26-27
- Privatperson 28
- Privatperson 30-31
- Privatperson 32
- Privatperson 33 och 6 st. namnunderskrifter
- Privatperson 34
- Privatperson 35-38

- Privatperson 39
- Privatperson 40 och 41
- Privatperson 42
- Privatperson 43-44
- Privatperson 45
- Privatperson 46
- Privatperson 47
- Privatperson 48
- Privatperson 49
- Privatperson 50 och 34 st. namnunderskrifter
- Privatperson 51-52
- Privatperson 53 och 73 st. namnunderskrifter
- Privatperson 54-55
- Privatperson 56-57
- Privatperson 58-59
- Privatperson 60
- Privatperson 6-7
- Privatperson 61-62
- Privatperson 63
- Privatperson 64-65
- Privatperson 26-27
- Privatperson 66-67
- Privatperson 53
- Privatperson 68-69
- Privatperson 16-17
- Privatperson 4 och 70
- Privatperson 71-72
- Privatperson 8-9
- Privatperson 73-74
- Privatperson 75-76
- Privatperson 77-78
- Privatperson 79-80
- Privatperson 81-82
- Privatperson 83-84
- Privatperson 85-86
- Privatperson 87-88
- Privatperson 89-90
- Privatperson 91 och 129
- Privatperson 92
- Privatperson 93-94
- Privatperson 95-96
- Privatperson 97-98
- Privatperson 99
- Privatperson 100
- Privatperson 101
- Privatperson 36-37

- Privatperson 103
- Privatperson 104
- Privatperson 105
- Privatperson 106
- Privatperson 107-108
- Privatperson 109-110
- Privatperson 111
- Privatperson 114-115
- Privatperson 126 och 42 st. namnunderskrifter
- Privatperson 127-128